

Taxa postala
pártito in num.
No. 224713/620.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal

10. Telefon: 9-77.
Havonta 110, negy
szro 600, egészévr
időre: Havonta 2, Diszter 2, I. em.
1850re 12, egészévr
zetések díjszabás
KELET az erdélyi
éség egyetlen pol
Ökkelnk utánnyomását csak a for
rás megjelölésével engedjük meg.

Dl Rámásetter Róbert

BUDAPEST

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
Ernö. Felelős szerkesztő Jánoss
Ferenc. Bucuresti szerkesztő
szegi Ernő, Strada Matei Mitu 8.

Ara 5 lej

Szombat, 1934. dec. 22.

5695. EV.
TEBET 16.

XVII. ÉVF.
288. SZÁM.

VILAG TURK

Letartóztatták Zinovjevet, a Kommunista Internacionálé volt vezetőjét

Zinovjevet azzal vádolják, hogy résztvett Kirov Szergej meggyilkolásának előkészítésében

Párizs, december 21. (Rador.) Moszkvából az a jelentés érkezett Párizsba, hogy a kommunista Internacionálé volt vezetőjét, Zinovjevet letartóztatták, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy résztvett Kirov Szergej meggyilkolásának előkészítésében. Ez a hír óriási feltűnést keltett Párizsban és az egész világ közvéleményében, mert mindenki által tudott dolog, hogy Zinovjev egyike volt a szovjet-rezsim legjelentősebb egyéniségeinek, aki annakidején az első Macdonald kormány bukását idézte fel, egy mindenválószerűség szerint hamisított levelének a konzervatívok által való közzétételével, amelyben, mint a kommunista internacionálé főtitkára, az an-

gol munkáspártnak Anglia bolezvizálására tett javaslatot.

Zinovjev azóta Sztalin befolyásának megerősödésével szintén elveszítette azt a pozíciót, amelyet a kommunista Oroszországban kivívott magának és visszavonulásra kényszerült. Amennyiben kiderülne, hogy Zinovjev tényleg részt vett ama ellenzéki kommunisták összeesküvésében, amely Kirov Szergej meggyilkolásához vezetett, úgy valószínűleg ő sem kerül el sorsát s mint összeesküvő rövidesen, hasonlóan az utóbbi hetekben kivégzett 213 kommunistaéhoz, szintén halállal fog lakolni.

Külpolitikai figyelő

Még mindig a nagy európai tárgyalások előtt. A multheti öröm mámor után most már csendes várakozás urálja az európai politikát. Nem mernek még erős kézzel hozzányulni semmihez, nehogy a jó hangulatot rontsák az esetleges sikertelenség-gel. Minél több ideig akarják megtartani, élesíteni azt a kedvező légkört, mert irtoznak attól, hogy az ideges világot felizgassák. Olyan óvatosan kezelik Európát diplomatáink, mint egy hisztérikát. A mi beteg Európánkat.

A diplomaták még mindig nem tudják felhasználni, nem tudják mit csinálnak azzal a sok jóindulattal, egyezkedni akarással, amit előidéztek. Tehetetlenül, óvatosan, félénken, előkészítve, várnak. Félnék attól a nagy szereptől, amelyet most meg kell játszaniok. Félnék cselekedni, hát ünnepeztetik magukat. Laval a szenátusban ünnepezteti magát, ahol külpolitikai beszámolóját nagy lelkesedéssel fogadták a francia felsőház öreg urai. És valóban nagy, meleg, egészen rendkívüli ünneplésben volt része Lavalnak, mert az ő egyezkedő, óvatos temperamentuma és a szenátus öszszakállu urainak hangulata között meg volt a teljes összhang. Mégis nehézzel szívvel fogadhatta ezt az ünneplést, ha az előtte álló nehézségre gondolt.

De míg a diplomaták várnak, a sajtó nem hallgathat. És jó jel, hogy az időközben lanszirozott hírek mind konstruktív tervekről szólnak. Egyetlen hírt röpittek csak világgá Genfből, amely bizalmatlanságot árul el: a francia-orosz katonai szerződés hamis híre. Hamis hír volt ez nyilvánvalóan. A franciák nem kötnek külön szerződést az oroszokkal, amíg a keleti paktum létrehozására valami remény még van. Ez a hamis hír csak egyes genfi körök pesszimisztikus megítélését tükrözi vissza a keleti paktum megkötési lehetőségeit illtőleg. A feltűnő csak az, hogy ebben a mégis rendkívül nehéz helyzetben csak egyetlen pesszimisztikus hír jelent meg. Ennél csak az hathat kellemesebb meglepetésként, hogy Párizsban egyenesen rózsásnak látják a helyzetet. Azt is merik remélni, hogy a francia-olasz megegyezéshez nem csak a kisantant fog csatlakozni, hanem Magyarország és Ausztria is. Így merik interpretálni Schuschnigg látogatását Budapestben. Ugy gondolják, hogy Magyarország csatlakozhatna a francia-olasz irányzathoz, ha a kisebbségi kérdést újra rendeznék és egyezményt kötneek az utódállamokkal. Ilyen szépnek is lehet látni a jövőt.

Míndez persze igen szép, hogy igaz lehessen. Laval előkészítő tárgyalásai nehezen haladnak előre. A közös keret megtalálása a francia-olasz-kisantant egyezséghez még mindig elérhetetlennek látszik. Laval még mindig nem mondott le ugyan arról, hogy megtalálja. Időt próbál nyerni, halasztja a tárgyalások megkezdését. De lehet, hogy most már csak azon fáradozik, hogy a kisantant bizalmatlanságát oszlassa el egy francia-olasz külön szerződéssel szemben. Lehet, hogy a kisantanttal a régi jó viszonyt akarja fenntartani, amelyet attól fél, hogy az olaszokhoz való közeledése megzavarhat. Különösen Jugoszlávia olasz-ellenes beállítottsága okoz gondot neki és attól tart, hogy egy nem eléggé előkészített francia-olasz szerződés a jugoszlávokat a francia bloktól való leszakadásra késztetné.

A keleti paktum ügye is rosszul áll még mindig. Litvinov volt ugyan Berlinben, hogy a németeket a paktum irányába hangolja. De látogatása után semmi jót nem sejtető hallgatásba merült. És Varsóból sem küldtek még választ Laval igen koncilians jegyzékére.

Németországgal sem tárgyalhatott La-

Változatlanul zavaros a jugoszláv belpolitikai helyzet

Jefticsnek sikerült nemzeti koncentrációs kormányt alakítania? Más verziók szerint az új kormány még nem alakult meg és pártönkivüli személyiségekből fog állani. Belgrádi jelentés szerint nem volt megvalósítva a koncentrációs kormány

London, december 21. (Rador.) A jugoszláv kormányválság, illetőleg Jeftics kormányalakítási tevékenységéről a mai nap folyamán ellentétes hírek érkeztek. A késő délutáni órákban a Reuter távirati ügynökség jelentése arról számol be, hogy Jeftics deignált miniszterelnöknek sikerült nemzeti koncentrációs kormányt alakítania, melynek ő az elnöke, de egyben a külügyi tárcát is megtartotta magának.

A Reuter ügynökség jelentésével szemben, a korábban érkezett belgrádi jelentések arról számolnak be, hogy Jeftics kijelentette a sajtónak, hogy befejezte kormányalakítási tárgyalásait és az új kormány listáját ma délelőtt mutatja be a régenstanácsnak. Politikai körök szerint az új kormány párton kívüli személyiségekből fog állani, akiknek programja elsősorban a nemzeti egység lesz. Ez a kijelentés annak jele, hogy a Jeftics által tervezett nemzeti koncentrációs kormány nem volt megvalósítható és pedig elsősorban a radikális párt teljesíthetetlen követelése miatt, ame-

lyekhez más csoportok is csatlakoztak.

Az új kormány számát Zsifkovic tábornok támogatására, míg Korosec apát az utolsó pillanatban állítólag visszavonta támogatását.

Belgrádban tegnap még még úgy tudták, hogy Jeftics három tárcát szánt a radikálisoknak, akik azonban négyen alul nem hajlandók belépni a kormányba és többek között a belügyi tárcát is maguknak követelik. Komplikálta a helyzetet a radikálisok azon követelése is, amely a parlament feloszlására és a tavasszal végrehajtandó új választásokra vonatkozott. Tegnap jól informált körökben számoltak azzal, hogy Jeftics lemond a széleskörű koncentráció megvalósításáról és átnemetileg tisztviselő kormányt alakít, amelybe beveszi a kormánypárt néhány vezető tagját is.

Párizs, december 21. (Rador.) A Havas-ügynökség is megerősíti a Jeftics kabinet megalakításának híreét és közli, hogy az új kormány péntek este 17 órakor le is tette az esküt.

velőlkij ható szatirája, a dalok, amelyek a világirodalom legszebbjei, mind eltűntek az ismeretlenségnek ebbe a homályába, mely két év óta a „filozófusok és költők” birodalmára szakadt...

Heinrich Heine a legnagyobb zsidó zsenije volt korának. Nem csak azért, mert a német irodalomba véste be a nevét, hisz ez a bevésést a cenzura időnként kitorölheti a német irodalom kótábláiról.

De, mert Heinrich Heine már életében megértte azt, amit halála után félvszázaddal nemcsak vele, hanem minden hozzá hasonló zsidóval megtörtént.

Heinrich Heine a szó mai értelmében volt zsidó, Heinet nemzeti zsidóvá avatta a sok üldözés és szenvedés. Heine a clonista hőskorszak előfutárjának tekinthető a zsidó világban és neve ezért is örökké élni fog a zsidó generációk emlékeztetésében.

„Nem vagyok német” — ezt mondta magáról Heine.

Ismeretlen — ezt mondja róla a fájvédelem.

A fájvédelem azonban az ismeretlen zsidó világszerte ismert remekművét elhelyezte az antológiában.

Es ezzel arculesapta önmagát. Azt ismeri be, hogy a legnémetebb, a legjellegzetesebb „árja” versek egyikét az ala-

csonyabbrendű zsidó ismeretlen írta.

Ezen az „ismeretlenen” az egész világ hangos hahotával nevet.

Ha Loreleyt nem lehet kihagyni az antológiából, ha még Göbbel propagandái sem meri kihuzni onnan, akkor hol van a fájvédelem?

Kétségtelenül: nem elégtétel ez a két éve száműzött és máglyárcsipelt német-zsidó írónak.

Ez csak kulturtörténeti dokumentum a világtörténelem legszörnyűbb vadságának ellentmondásaiból.

Es kétségtelen: a zsidó Heine, aki most valahol, a halott zsenik szellemének világából mosolyog tobzódo honfitársainak örületén, szintén nem kapott ezzel elégtételt az életében történt földözésekért.

Heinenak az egész kultúr világ adott elégtételt, mely a modern irodalom egyik zsenijének ismerte el.

Es az is bizonyos, hogy Heine nem lett ki sebb azért, mert a Loreley mellé nem tett oda a nevét.

De ha a németországi fájörület még alacsonyabbra is szállhat, mint eddig, úgy ez a gesztus kétségkívül mégjobban lealacsonyította.

Olyan mélyre, ahová már a legnagyobb megvetés sem tudja követni.

Zinovjevétől — Zinovjevig

A világ közvéleményében, tekintet nélkül a világnézet állásfoglalásra, az utóbbi két évben joggal erősödött meg az a felfogás, hogy a kommunista Oroszország tulajadtt rémuralmi korszakán és a teljes gazdasági és politikai konszolidáció vizeire vezetett be.

Még a legelfogultabb polgári közgazdászok is kénytelenek voltak megállapítani, hogy az oroszországi industrializálódás hatalmas léptékekben halad előre s ma Oroszországban, szemben a többi országokkal, hatalmas felépülés észlelhető, ami ha nem is jelenti még az orosz tömegek magasabb életnivójának megvalósulását, de kétségtelenül ebben az irányban halad.

Ami Szovjetorszag külpolitikai pozícióját illeti, megállapítható, hogy az a hiteles rezsim inaugurálása óta rendkívül mértékben megszilárdult s a Népszövetségbe való belépésével Európa egyik legfélelmetesebb vezető nagyhatalmává küzdötte fel magát.

Az utóbbi öt évben elmaradoztak azok a világ közvéleményében mindig idegesítő hatással jelentkező hírek is, amelyek az oroszországi ellenforradalmakkal kapcsolatban véres és kegyetlen megtorlásokról számoltak be.

Mindenki abban a hiszemben volt, hogy Oroszországban a kommunista rezsim teljesen megszilárdult és belátható időn belül semmiféle forradalmi megmozdulás nem fogja zavarni az ország belső fejlődését.

Annál megdöbbenőbbek hatnak azok a hírek, amelyek Kirov Szergej, a leningrádi munkástanács elnökének meggyilkolása óta nap-nap után érkeznek Szovjetorszagból. Ezek a hírek összeesküvők tömeges kivégzéséről számolnak be, amelyeket minden komolyabb vizsgálat és kontraktörikus eljárás lefolytatása nélkül hajtanak végre.

Ezekre a hírekre most egy Párizsba érkezett hír teszi fel a koronát, amely szerint a Kirov Szergej meggyilkolásában való részvétel gyanúja miatt letartóztatták Zinovjevet, a kommunista Internacionálé volt főtitkárát, aki annak idején a legmarkánsabb képviselője volt azoknak a kommunista internacionálébeli vezetőknek, akik Szovjetorszag konszolidációját csakis a világ munkásságának forradalmasításán keresztül látták elérhetőnek.

Zinovjev volt az, aki egy állítólagos levelel, amelyet az angol proletáriáshoz intézett, felidézte az első angol munkáskormány bukását.

Es ime most kiderül Zinovjevéről, a hajdani intranzigens kommunistáról, hogy — ellenforradalmár, akinek Szibériában vagy az akasztófán van a helye.

A formális logika eszközeivel nem igen tudjuk megérteni azokat az eseményeket, amelyek Szovjetorszagban ismételtelen lejátszódnak. Nem értjük pedig azért, mert a tömeges kivégzések nem ellenforradalmárok, még csak nem is „áruló” mensevikiek, hanem kommunisták ellen irányulnak.

Az orosz forradalom már eddig is felfalta a legmarkánsabb gyermekeit: Trockij száműzetésben él, Lenin meghalt, Bucharin skartba van van téve, egy csomó vezető szovjet-teoretikus szibériai száműzetésben él — s most Zinovjevre esetleg akasztófa vár.

Nem értjük ezeket s tény az is, hogy valami újra nincs rendben a konszolidált Szovjetorszagban.

Az ismeretlen szerző

Az árják birodalmában Karácsonyt ünnepeinek és a könyvkiadók szép antológiában gyűjtik össze a német irodalom nagy költőinek verseit.

Nem tudjuk, hogy kik kerültek be az antológiába a nagy németek közül.

Azt tudjuk azonban, hogy a nagy német-zsidók kimaradtak az antológiából.

Illetőleg: hely jutott egy versnek, az egyetlennek, amelynek szerzőjéről nem zengedez dicsimuszokat az antológia bevezetője.

A vers címe: Loreley.

Szerzője — az antológia szerint — ismeretlen.

Az a költő, aki a német költészetnek ezzel a csodálatos szépségű alkotásával ajándékozta meg a német és az egyetemes irodalmat, nem létezik a fajkritika számára. Ismeretlen. Széttörbanni akaró művészi alkotóereje, mélyen megindult szentimentalizmusa, tragikus kiebrudaltságából fakadó, a

ALLODA

SI UCCA 2.
tett palota a
én. Központi
yóviz, Fürdő-
zobák. Lift.
uccai szobák
ki kezelésben.

JÓSEF
éren volt
tulajdonosa.

legtöbbje Pét
olitikai élelata-
ta Jeftics dezig-
z ország irányi-

szerint Jeftics
sajtószabadságot
bjei s valószínű,
sok lesznek Ju-

a meggyőződését
kormányra ha
jellegű lesz és
teljes parlamen-
és a felfüggesz-
y restaurálása.

ökök letartóztá-

ndórság a török-
tis számos letar-

ügyelet bálja. A
az idei szezők
ságának ígérke-
negtartva az új
rendezés min-
mindent elkövet,
magát. A hák
k felségélyezésé-
ég kéri a közön-
minél nagyobb
tosítására.

z adóbehajtókat.
jovából jelentik,
égrehajtok száll-
telki felfegyver-
ák és sulyosaa
gy kénytelenek
tóságok szigoru

r nem szanálja
jelentik: A
sor kerülni ar-
szanálja a Cit-
közást lehetőtl
magánvállalatok

ött főhadnagy
entik: Galacra
hatahmi fedezet
akit in contu-
ak, mert Orosz-
nagy perét újra

csonyra

választhat, cso-
nyen jegyzéke

Lapkiadó E. E.
ron L. Pop 16

val. Biztosra jeleztek Berlinből Rudolf Hess látogatását Párizsba, akit Joachim von Ribbentrop kísért volna el. És a legutolsó pillanatban minden magyarázat nélkül lerendelték a látogatást. Hitler el szeretne volna küldeni embereit Párizsba. De mind világosabban látszik, hogy vannak örök Németországban, amelyek Hitler külpolitikáját is bizonyos keretek közé szorítják. A tábornokok még nem látják elérkezettnek a tárgyalás időpontját. Attól félnek, hogy ezek a tárgyalások eredménye a fegyverkezések korlátozása lehet. Szerintük pedig Németország még nem állhat meg a fegyverkezések terén. És hiába akarja most Hitler megállítani az iramot. Csak gyanakvó félelemmel nézheti a hadsereg hatalmának növekedését, de gátat vetni még nem tud. Rudolf Hessnek otthon kellett maradnia. Még mindig nem kezdődhetek meg a francia-német tárgyalások.

A jugoszláv politika és Jetics. A marseillei merénylet ügyének genfi letárgyalása után, a jugoszláv belpolitika most már a külpolitikától függetlenül bontakozhat ki. Uzonovics menesztéséről már régen beszéltek, de befejezett tény csak most lehetett ez, miután tul vagyunk a marseillei merénylet népszövetségi tárgyalásán. Miután Genfben elintéződött a jugoszlávok ügye, most odahaza is rendet teremthetnek. — Uzonovics egyedül maradt, mindenki ellen kormányzott. Sándor király életében az ő tekintélye kísérte Uzonovics hatalmának alapját. Nem Uzonovics volt a diktátor, a jugoszláv diktatura vezetője. Királydiktatura volt Jugoszláviának, nem úgy, mint Olaszországnak. Most, hogy Sándor nem él, szélesebb néprétegre kell támaszkodjon a jugoszláv kormány, amely az összes délszláv nemzetiségeket, talán még a horvátokat is magába foglalhatja. A külpolitikában is többet lehet várni ettől az új irányzattól, mint Uzonovicsétól. Több békülékenységet. És talán azt is lehet remélni, hogy így egy lépéssel még is közelebb kerülünk a francia-olasz-kisantant egyezséghez.

Az angol magatartás rejtélye. Nehezen haladnak, illetve tulajdonképpen még meg sem kezdődtek a nagy európai tárgyalások, amelyeket úgy látszik, valamennyire megkönnyít a jugoszláv belpolitikai változás. De ha már meg is fognak kezdődni, akkor is újabb nehézséget fog okozni az angol magatartás. Még nem tudni biztosan, hogy miben fog ez állni, de már is rosszat sejtene Párizsban. Tudják, hogy az angolok majd valószínűleg a bíró szerepét fogják akarni játszani Német- és Franciaország között. Nem fogják elfogadni a francia álláspontot és nem helyezkednek szembe majd oly mereven a németekkel, mint ahogy eddig tették. Azért gondolnak erre Párizsban, mert eddig még mindig így jártak el az angolok. Ha a tárgyalások megszakadtak a franciák mellé álltak. De tárgyalás közben úgy próbálták az ellentéteket mindig kiegyenlíteni, hogy mindkét fél engedékenységre beszéltek rá. De a franciák a felfegyverkezés kérdésében megint gátlatlanok, nem akarnak egyezkedni, engedni. És az angolok csak hiába való reményeket ébresztenek a németekben. Mert bizony már nem egyszer történt meg, hogy a békiteni akaró Anglia okozta a legnagyobb zavarokat, éppen azért, mert így akart békiteni.

De a legvalószínűbb az, hogy a nagy tárgyalások csak a saarvidéki szavazás után kezdődnek meg tulajdonképpen és addig az angol felfogás is talán más irányban forr ki. (R. J.)

SELECT MOZGO

SELECT MOZGO

A FÉLVÉRO BESTIA

rendkívül izgalmas bűnügyi film, főszerepekben:
IRENE DUNNE, MIRNA LOY, RICCARDO CORTEZ.

Karácsonyi műsor:

Joan Crawford és Clark Gable

legújabb rendkívüli filmje:

A SZIV BÉKLYÓI

Hogyan igyekeznek Hitler szocialista ígéreteinek megvalósítását előidézni?

Egy párizsi lap feltűnést keltező cikke a náci-rendszer belső válságáról. Csak az antiszemitizmussal, a fajvédelmet és a militarizmust valósították meg Gottfried Feder 25 pontjából

Párizs, december 21. Az egyik párizsi lap berlini tudósítójának tollából rendkívül érdekes cikket közöl a hitlerista Németország belső válságáról. Nap-nap után nyilvánvalóvá válik, hogy abból a programból, amellyel Hitler és társai felkavarták és megszedítették a német népet, semmit sem hajtottak végre. A program pozitív részéről van szó természetesen, amely új társadalmi, gazdasági és bankszervezetet ígért a német népek. Mindez hiú ábránd maradt és a német dolgozó tömegek ma sokkal inkább ki vannak szolgáltatva a nagytoke és a nagyipar kényekedvények, mint valaha.

Programhirdetés a sörözőben

„A nemzeti szocialisták fényjelzett korifeusainak a mozgalmából való eltávolítása — írja André Sully, az Excelsior berlini tudósítója — arra mutat, hogy a náci-rendszer súlyos belső válságon megy át és hogy a Führer egyre inkább igyekezik szabadulni az ellenzéki harc során vállalt kötelezettségeitől. Különösképpen Gottfried Feder, a párt legismertebb teoretikusának eltávolítása jellemző ebből a szempontból. A nemzeti szocialista párt programját annak idején 25 pontban foglalták össze s 1920 február 25-én proklamálták az egyik nagy müncheni söröző dísztermében tartott pártgyűlésen. Ugyanez év május 22-én tartott gyűlésükön a hitleristák ünnepélyesen megváltoztathatatlannak jelentették ki ezt a programot, a vezérek kötelezettséget vállaltak arra, hogy akár életük árán is végrehajtsák.

Érdekes tehát vizsgálni tárgyává tenni most, két évvel a náci uralomra jövetele után, hogy mit ígértek a kampónkereszt apostolai a német népek egy két esztendő abszolútisztikus diktatúrájuk során.

A megvalósított antiszemitizmus
A program zsidóellenes pontjait kétségtelenül megvalósították. A 4., 5. és 7-ik paragrafusokról van szó, amelyek a német polgár meghatározásának ürügye alatt kizárják a nemárjákat az ország életéből. A gazdag zsidókat kiszípolozták, a közhivatalokat betöltőket eltávolították helyükből, a kereskedőket bojkott útján tették tönkre, a lateiner pályán működőket jelentős részben meg fosztották kenyérüktől. Több mint hetvenezer németországi zsidó emigrált. Az országban maradtak szenvednek, vegetálnak, továbbra is célpontjai az antiszemita hullámoknak, amelyek minduntalan felbukkannak, valahányszor a rendszer el akarja téríteni a tömegek figyelmét valamiről.

Végrehajtották a 19. pontot is, amely a „materialista” római jogot egy a német közösség érdekeit szemelőtt tartó „germán” joggal kívánta helyettesíteni. Az igazságszolgáltatás ma csakugyan a náci-diktatura egyik segédeszköze. A bírói fórumok vakon végrehajtják a rendszertől kapott utasításokat. A 20. és 21. paragrafusok, amelyek az oktatást és a higiénit illetik, ugyancsak különös figyelem tárgyat képeztek. Fajelméletet tanul az elemista és több mint kétezer esetben végeztek eddig sterilizálást egyéneknek, akik a fajfentartás szempontjából nem bizonyultak eléggé megbízhatóknak. Végrehajtották a 22. szakaszt is, amely a hivatásos hadsereget néphadsereggel kívánja helyettesíteni. A Reichswehr 300 ezer katona fölött rendelkezik. A rendőrség az Arbeitsdienst, az S. A. és az S. S. katonailag kiképzett erők, amelyek bármikor mozgósíthatók. A Reich valóságos kaszárnya-állam jellegét öltötte magára.

A 23. és 24. paragrafus a sajtó és a kulturális élet megrendszabályozásáról szintén végre lett hajtva. A szabad véleménynyilvánítás, a sajtószabadság fogalma ismeretlen Németországban. A német lapok ma nem egyebek, mint a náci-propaganda pros-

pektusai. „Minden újságíró Hitler katonája.” Minden könyv, szindarab, vagy zenemű, amely nem az új „szellemből” táplálkozik, destruktívnak lesz minősítve.

Amit megvalósítottak és amit elfelejtettek

Ez volna tehát a nemzeti szocialisták két éves uralmának tényleges „alkotása.” A megvalósításokat a következőkben lehetne összefoglalni: hipernacionalizmus, militarizmus, antiszemitizmus és vad fajvédelem. Ezzel szemben a szocialis részből a náci célkitűzéseknek semmi sem került megvalósításra. A 17. paragrafusban megbejegyezett „munka és fáradság nélküli jövedelmek” még ma is léteznek itt-ott, a háborus vagyonokat nem kobozták el, a trösztöket nem államosították és az alkalmazottak változatlanul nem részesednek a vállalatok jövedelméből. A nagy tüzleteknek a kiskereskedők és kisiparosok javára való kiközö-

Uj technikával

a vegytisztítás
Czinknél nem drágább,
csak jobb, mint bárhol.

1307 ember kapott certifikátot egy év alatt Romániában

A romániai Palesztina-hivatalok bukaresti központi ülésén az ezévi certifikátok számának felemelését kérték a romániai zsidóság számára

Bucuresti-Bukarest, december 21. (Az Uj Kelet tud.) A romániai palesztinai hivatalok december 16. és 17-én tartották meg központi értekezletüket Bukarestben. A konferencián Ch. Barlas, a palesztinai exekutívé bevándorlási osztályának megbízottja is jelen volt. I. Sigler mérnök, a központi Palesztina-hivatal részletes beszédében fejtegette ki a Palesztina-hivatalok munkásságát és rámutatott arra, hogy a certifikátok száma mennyire nincsen arányban a romániai zsidóságnak Palesztina iránt való érdeklődésével. Feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a romániai certifikátkvótát emeljék.

Ezután M. Orechovszky, a Palesztina-hivatal igazgatója ismertette a hivatalok egyéves tevékenységét. Az elmúlt évben — októbertől októberig — Romániából 633

chaluc, 597 iparos és szakmunkás és 77. hozzátartozóik által támogatott egyén vándorolt ki Romániából Palesztinába a Jewish Agency certifikátjaival.

Ezután szervezeti kérdésekben hosszasan viták folytak le, majd a Palesztina hivatalok azzal a kérdéssel fordultak Barlas-hoz, eszközözljön ki nagybőv certifikátkvótát a romániai zsidóság számára még ebben a félévben, mert a most Romániának kiutalt certifikátjait nem tudja megfelelő módon szétosztani az ország négy tartományában.

Könyvet karácsonyra

Lepagenál Cluj, legjobban választhat, cserélhet, visszaküldhet. Kérjen ingyen jegyzéket!

Olcsó

karácsonyi népvásárral rendezünk

minden vevő

karácsonyi ajándékot kap

Moskovits & Comp. Cluj

üveg, porcellán, konyhafelszerelés

Calea Regele Ferdinand 23. (főpostával szemben)

Vic véd

Miko

Bucures

Uj Kelet t
intézett a
felirati vi
latosan ell
ében kifej
nek igaz é
arra, hogy
és helyese
megjegyzé
amely a ne
mértékben
két évtize
sz könnye
történhet

Nagynémetország

Megvalósításra vár még a program 1., 2. és 3. szakasza, amelyeket az ország militarizálása és a revánzzszzellem terjesztése révén készítenek elő. A program Nagynémetország megteremtését írja elő a békeszerződés leépítése, az egyenjogúság megteremtése, gyarmatok szerzése s hasonlók révén, amelyeknek megvalósításához legalább is világháborúra volna szükség. Egy-egy évvel a 14 év előtti programból mindazt, ami fajvédelem, nacionalizmus, militarizmus, tehát ami alkalmas arra, hogy anyagi és erkölcsileg előkészítse a háborúra a német nemzetet, lelkiismeretesen végrehajtották. Az örök pángermánizmus szellemét itt érvényre, amelyet csak ideig-óráig tudott elaltatni a weimari rendszer, de amelynek szellemi értelmi szerzője nem Hitler vagy az ő apostolai. A szocialista program megvalósítása felől senkinek táplál különösebb illúziókat. Németország tulajdonképpeni irányítói továbbra is a Reichswehr vezérkari tisztjei, a nagyiparosok és junkerek maradtak. Az elégedetlenség emiatt általános, de a német nép még sokáig fogja ezt a rendszert tűrni, sőt támogatni, mert a nagynémet álmok megvalósítását változatlanul tőle remélik.

Iamandi
ben nem t
nyos felsz
nemzetiség
vitában ug
felhozták,
lási folyan
nek lakos
nem tett
való tény
déli város
nem volta
lehet állan
ságot, am
ezen 90 sz
régü volt,

Ez az á
kamara v
nizster em
a nemzeti
alkalmáva
kormány n
lentéseket
dotta azt,
magyaroké
hasznalta
azonban r
ez erőszak
tálni kivá
a román á
kal és mü
nünk, hog
kább megv
azokat, ak
nek ránk.
a román á
mában, mi
megegyezn
dott szava
lalt azokon

Az erdő
tak, magy
tént meg.
perifériák
való bejut
de meg vo
telesen fo
nemzeti eg
tában. Am
gokat mor

Mod
csöb
és cs
detail-k
gálásm
Gy
áro

Kold

Victor Iamandi miniszter kétségbeesetten védekezik a hazaárulás vádjával szemben

Mikor és kik alapították az erdélyi városokat s hogyan kell azokat elrománosítani

Bucaresti-Bukarest, december 21. (Az Új Kelet tud.) Iamandi miniszter levelet intézett a lapokhoz, amelyben válaszol a felirati vitában tartott beszédével kapcsolatosan ellene intézett támadásokra. Leveleiben kifejti a kamarában tett kijelentéseinek igaz értelmét. Mindenekelőtt rámutat arra, hogy az egész kamara megtapsolta és helyeselte szavait, anélkül, hogy valaki megjegyzést tett volna annak egy részére, amely a nemzeti érdekeket a legeszkélyebb mértékben is érintette volna. Aki az ő két évtizedes politikai működését ismeri, az könnyen megérti, hogy ilyesmi nem is történni lehetett meg az ő részéről.

Az erdélyi városok statisztikája

Iamandi ezután előadja, hogy beszédében nem tett egyebet, mint választott bizonyos felszólalásokra az erdélyi városok nemzetiségi összetételét illetően. A felirati vitában ugyanis ezt a kérdést néhányan felhozták, sürgetve a városok nacionalizációs folyamatát és kifogásolva, hogy ezeknek lakossága nem román. Ő válaszában nem tett egyebet, mint megismételt egy való tény, amikor azt mondotta: Az erdélyi városok, különösen a jelentősebbek, nem voltak a mieink és 16 év alatt nem lehet állami akcióval átalakítani egy lakoságot, amelynek lakossága helyenként egészen 90 százalékiig terjedően más nemzetiségű volt, az egyesülés pillanatában.

Ez az álláspont nem új azoknak, akik a kamara vitáit figyelemmel kísérik. A miniszter emlékeztet folyó év március 10-én a nemzeti munka védelméről tartott vita alkalmával mondott beszédére, amikor a kormány nevében ugyanilyen értelmű kijelentéseket tett. Akkor sem, most sem mondotta azt, hogy a városok kezdettől fogva a magyaroké voltak. A „magyar“ szót nem is használta beszédében. — Ez alkalommal azonban rámutatott arra, hogy nem hive az erőszakos nacionalizálásnak és respektálni kívánja mindazoknak a jogait, akik a román állam területén élnek. Munkákkal és működésünkkel kell lehetővé tennünk, hogy nemzeti felsőbbégünk mindinkább megvalósuljon és így szelidítsük meg azokat, akik „idegen“ szemekkel tekintenek ránk. Tegyük őket munkatársainkká, a román állam termelő elemeivé. Ugy formában, mint lényegben akkori kijelentései megegyeznek mostani felirati vitában mondott szavaival és márciusban senki sem találta azokon kivetni valót.

Szász alapítások?

Az erdélyi városok szász alapítások voltak, magyarosításuk a múlt században történt meg. A románok a külvárosokban, a perifériákon éltek és a városok belsejébe való bejutásuk, ha nem is volt lehetetlen, de meg volt nehezítve és így nagyon, kivételesen fordult elő. Ez volt a helyzet a nemzeti egység megvalósításának pillanatában. Amikor ő erről beszélt, nem új dolgokat mondott, ezek minden történelem-

könyvben megtalálhatók. Egy felirati vitában nem bocsátkozhatott be a részletekbe, de ez nem jelenti azt, hogy emiatt abszurd intenciókat és magyarázatokat irjanak a terhére. Csak válaszolni akart azoknak, akik a kamara szószerzőjével azzal támadták a kormányt, hogy egyévi kormányzása alatt nem románosította el az egyesített tartományok városi centrumait. Ő, a miniszter erre kénytelen volt azt a logikus választ adni, hogy ilyen akció nem valószínű meg egyik napról a másikra és komoly állampolitika ebben az irányban sok türelmet és hosszú időt igényel.

Iamandi ezután közli a beszédéről készült gyorsírói jegyzeteket, amelyek szerint a kormány kisebbségi politikájáról a következőket mondotta volt:

„A nemzeti politikát oly módon kell folytatni, hogy míg egyrészt egyetértést hoz létre, ez ország összes polgáraival, olyan egyetértést, amely pozitív eredményekre vezessen minden irányban, másrészt azonban nemzeti elem iránt komoly és mély figyelmet szentelve, fejlődés útján, fajunk felsőbbégének kidomborításával, éri el azt a tényleges nacionalizálást, amely sokkal alaposabb, mint az erőszak és kényszer eredményei. A parasztságnak kulturális tényezője való emelésével, nemzeti erő erejének fejlesztésével, olyan állampolitikával, amely nem alázza meg az ország lojalis-

állampolgárainak egyetlen kategóriáját sem, lehet csak eljutni a valóban nemzeti atmoszféra megteremtéséhez, amely lehetővé teszi majd, hogy minden szempontból azt mondhasuk: mi valóban urai vagyunk ennek az országnak.

Mit mondott Iamandi?

Iamandi ezután kijelenti, hogy azok, akik az ő szavaival más értelmet adtak, mint azoknak volt, nemcsak ignorálni akarnak egy tényleges helyzetet, hanem teljes rosszhiszeműségüket is bizonyítják. Lehetséges-e, hogy az ő szavaiból olyan következtetéseket lehessen levonni, hogy ő egész Erdély területéről beszélt, ahol a román elem nagy többségben van és a magyarság történelmi kontinuitását hangsúlyozta?

A miniszter ezután foglalkozik az egyes pártok kisebbségi politikájával, majd megállapítja, hogy a gyorsírói jegyzetek fakszimiljét megcsontítva és csak részben közölték, kihagytak belőle igen fontos részeket és így kijelentéseinek egész értelmét elferdítették. Reméli, hogy az általa nyújtott felvilágosítások eléggé meggyőzőek ahhoz, hogy meghiúsítsanak minden kísérletet az ő és a nemzeti liberális párt megrogalmazására, nemzeti érzelmeik őszinteségét illetően. Ez a kísérlet egyébként nagy hiba épp nemzeti szempontból — fejezi be Iamandi érdekes levelét.

Felmentő ítéletet hozott a nagyváradi tábla a szigeti Perl és Rosenkranz-cég kovakő-ügyében

Az ítélet jogerős

Oradea-Nagyvárad, december 21. Régióta huzódó perben hozott jogerős ítéletet ma a nagyváradi tábla Mihaiescu-tanácsa. Az Új Kelet olvasói előtt ismeretes a máramaros-szigeti Perl és Rosenkranz cég esete Muresan rendőrkomisszárral, aki néhány társával házkutatást tartott a szigeti cég irodahelyiségében és kovaköveket vett tárolni a helyiségben. Az ügy nagy port vert fel annak idején és a közvélemény, ismerve a Perl és Rosenkranz céget és tudva, hogy hasonló kísérletek nem tartoznak a lehetetlenségek birodalmában Szigeten, kezdettől fogva gyanította, hogy a cég agentprovokátorok áldozata lett és a cég ellen emelt kovacsempészeti vád nélkülöz minden komoly alapot. A sajtó sokat foglalkozott annak idején a különös ügygel!

és plauzibilisnek látszott, hogy a kovaköveket agentprovokátorok csempészték a Perl és Rosenkranz cég irodahelyiségébe, hogy ez által tekintélyes jutalomdíjakat kapjanak.

Az ügyet elsőfokon a máramaros-szigeti törvényszék tárgyalta és a céget 500 ezer lejese pénzbírsággal sújtotta. Az ügy fellebbezés folytán a nagyváradi táblához került, mely ma hozta meg ítéletét. A tábla alaptalannak minősítette a vádat, megsemmisítette a törvényszék marasztaló ítéletét és a Perl és Rosenkranz céget felmentette a kovacsempészés vádjára és annak következményei alól. Az ügyész megnyugodott az ítéletben és így a jogerőre emelkedett.

Az antiszemita lap főszerkesztője hódolatteljesen bocsánatot kér Pordea Liviától...

A Porunca Vremii botrányos cikkének érdekes epilógusa. Max Auschnitt is lovagias elégtételt kért dr. Ilie Radulescutól

Bucaresti-Bukarest, december 21. (Az Új Kelet tud.) Az egész országban óriási fel-tűnést keltett az az uccai hangú és botrányos tartalmú támadás, amelyet a Porunca Vremii, a szélsőjobboldali bukaresti időszakos lap intézett Max Auschnitt ellen abból az alkalomból, hogy eljegyezte dr. Pordea Augustin liberális képviselő leányát. A Porunca Vremii cikke óriási felháborodást váltott ki a főváros közvéleményében. Pordea Augustin és Max Auschnitt pedig azzal feleltek a sajtóban szinte páratlan hangú támadásra, hogy lovagias uton vonták felelősségre dr. Ilie Radulescut, a Porunca Vremii szerkesztőjét.

Pordea Augustin Protopopescu tábornokot és Gall ezredet bízta meg, míg Radulescu segédei Cantacuzino-Grănicerul tábornok és

Tillică Ioanid voltak. A segédek tanácskozá-sai után a konfliktust befejezettnak nyilvánították, erről jegyzőkönyvet vettek fel, mely a következőképpen hangzik:

Jegyzőkönyv. Ma, 1934. december 19-én, mi, Cantacuzino tábornok és Tillică Ioanid, Ilie Radulescu ur segédei és mi, Protopopescu Mihail tábornok és Dimitrie Gall ezredes, Pordea Augustin képviselő ur segédei, a megbízóink között felmerült incidens megtárgyalására összeültünk.

Mi, Augustin Pordea ur megbízottai, elégtételt és helyreigazítást kérünk a Porunca Vremii december 17-i, 87-ik számában megjelent támadásért, amelyet személyes és családja ellen intéztek „Kolozsváron fejedelmi lakodalomra készülnek“ címen, a lap negye-

Elegáns
Jó és
Olcso
csak a

Rata

sár- és hócipő

Viszonteladó:

L. GOIDL

Bucaresti, Bibescu-Vodă 1.

dik oldalán, a cikk 3-ik szakaszában és a „Régi ügy“ alcím alatt.

Mi, dr. Ilie Radulescu ur megbízottai, kijelentjük, hogy megbízónknak nem volt szándékában megsérteni Augustin Pordea képviselő urat, hogy sajnálja az idézett részek megjelenését, kérve, hogy ez meg nem történné tekintessék és az abban foglaltakat, Pordea urra és Pordea kisasszonyra vonatkozólag visszavonja. Tiszteletteljes hódolatát rakja Pordea kisasszony lábai elé és bocsánatát kéri, ha szándék nélkül, megbántotta.

Mi a négy megbízott, az incidenset befejezettnak nyilvánítjuk.

Kelt mint fent.

Ilie Radulescu ur segédei:

Cantacuzino tábornok
Tillică Ioanid

Augustin Pordea ur segédei:
Protopopescu tábornok
Gall ezredes

Mint a bukaresti lapok közlik, Ilie Radulescut Max Auschnitt is provokáltatta.

Orvosok, mérnökök!

Minden magyar, német, francia, angol folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepagenál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadótól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepagenától Cluj.

Modern
csőbutor
és csillár
detail-kiszol-
gálásnál is
Gyári
áron!

Kolozsvár karácsonyi
szenzációja

HAROLD LLOYD: A Diktátor az Urániában

SPORT

Haggibbor—Romania

Cluj-Kolozsvár, december 21. (Az Uj Kelet tud.) A futballnak kedvező időjárás következtében vasárnap ismét barátságos mérkőzések színhelye lesz a kolozsvári sporttelep. A Haggibbor futballcsapata a múltvasárnapi meg nem értemelt súlyos vereség után érthetően ambicionálja, hogy bizonyítsa az eredmény irrealitását és ezért barátságos mérkőzésre kérte fel a Romania kitünő együttesét. A meccs vasárnap délután 2 órai kezdettel lesz. Előzőleg a Haggibbor—Romania ifjúsági mérkőzést játsszák le ugyancsak barátságos alapon. Délelőtt 10 órakor a KMSC—KAC barátságos mérkőzés kerül lejátszásra. A Haggibbor—Romania mérkőzést Boitor Gehorghe vezeti.

Uszóstadió épül Haifában

Telaviv, december 21. A közelgő Makabi-ára való tekintettel Haifában megkezdtek egy a modern kivánalmaknak megfelelő uszóstadió építését. A stadió a tengerparton épül, víze azonban vegyítve lesz édesvízzel, hogy a versenyzőket ne akadályozza a tenger sós vize. A stadiót a haifai Makabi építeti és a terv szerint az aprilisi Makabiada vízisportversenyét már itt fogják megrendezni. A stadió medencéje betonból épül, 50 méter hosszúságban és 13 szélességben, melynek egyik oldalán hatalmas tribün terül el, 3500 ülőhellyel. A stadióban kabinok, büfé és terjedelmes strand is lesz.

A Haggibbor Klub

ma este, a Cristal-Palace különtermeiben nyílik meg és lesz újabb teljesítmény ennek a zsidó egyesületnek, mely már túlnőtt a sportteljesítmények egyszerű alakulatánál és társadalmi jelentőségére nőtt ki. A zsidó társadalomhoz való intenzív bekapcsolódás: ez most a Haggibbor hivatalos programja és ezt fogja az élet minden ágában megvalósítani. A cél: tömegbázis. És a Haggibbor klub, mely ma este a zsidó társadalom elítjét várja, bizonyára az egyik alkalmasabb terepnek lesz arra, hogy a Haggibbor és a kolozsvári zsidóság között a legmélyebb kapcsolat alakuljon ki.

Madrid, december 21. Madrid válogatott—Ujpest és Booskai vegyes 6:1 (3:1). Huszonöt ezer néző előtt, ünnepfélyes külsőségek között játszották le a mérkőzést, melyen a magyar vegyes csapat váratlanul gyengén játszott. A mérkőzés előtt a jelen volt spanyol köztársasági elnök lovagokká ütötte a világbajnokságon résztvevő spanyol válogatott csapat tagjait. A magyarok egyetlen gólját Teleki lötte.

Évjáradékot kapnak a világbajnok olasz játékosok. Rómából jelentik: Az olasz kormány a világbajnokságot nyert olasz válogatott futballcsapat tagjainak egyenként tízezer líra évjáradék kiutalását határozta el. Az olasz kormány ezzel az ajándékkal fejezi ki a válogatott csapat játéka iránti elismerését.

Megtalálták az eltűnt Ulm óceánrepülő pilóta repülőgépeinek roncsait. Newyorkból jelentik: A hawai Honoluluól érkezett jelentés közli, hogy az óceánon hajók személynete repülőgép roncsaira lett figyelmes. Valószínűnek tartják, hogy Ulm óceánrepülőgépéről van szó, aki mint ismeretes, társaival Ausztráliából óceánrepülő utra startolt a Hawai környékén gépevel együtt eltűnt.

Menyasszonyok figyelmébe!

Gyapju és seiyem טליתים Tallieszek

Értést vagy aranyozott bortníval készen felszerelve minden nagyságban és minőségben nagyon olcsón kaphatók:

Rosenzweig Anton

zsidó könyv- és rituális felszerelési cikkek üzletében.

Orsz. P. Mihai Viteazul 57—55.

GROMEN & HERBERT R. I.

posztó és divatszövetáru gyárak, Sibiu.
Lerakat: Cluj, Calea Regele Ferdinand 13. Telefon: 959.

Itt az őszi szezon és vele együtt az új minták, férfiföltény, felöltő, télikabát és iskolai egyenruha szövetekben. Fekete crepp, smoking és női télikabátoknak. Posztók, gyapjutarakók és szőnyegek nagy választékban.

Garantált jó minőség! **Pontos kiszolgálás!**
Régi olcsó — nem emelt — árak!

KÖZGAZDASÁG

Magántársaság fogja lebonyolítani az orosz-román kereskedelmi forgalmat

Januárban megindulnak a kereskedelmi tárgyalások a Szovjettel

Bucuresti-Bukarest, december 21. (Az Uj Kelet tud.) A román-orosz gazdasági kapcsolatok felvételének tanulmányozására kidelegált bizottság tegnap ismét ülést tartott a kereskedelmi és iparügyi minisztériumban.

Az ülésen elhatározta a bizottság, hogy magánjellegű társaságot alapítanak, melynek a feladata kereskedelmi összeköttetés lebonyolítása lesz.

A megalakítandó társaságban elsősorban a főváros pénzügyet foglalkoztatni fogják. A társaság állami ellenőrzés alatt fog működni.

A bizottság már meg is indította a tárgyalásokat egyes bukaresti pénzintézetekkel, amelyeket be akarnak vonni a társaság tagjai közé.

A tárgyalások, kedvezően haladnak előre, úgy hogy a kereskedelmi minisztérium által kiküldött bizottság karácsony után elkészíti az új kereskedelmi társaság szabályzatát.

A társaság tagjai között lesz minden nagyobb fővárosi és vidéki állatexporttal foglalkozó cég. Miután a bizottság elkészíti a társaság alapszabályzatát, ezt jóváhagyás végett a Banca Nationala kormányzósága elé terjesztik, majd a jegybank jóváhagyása után megalakítják az egyesületet, mely azonnal hozzá foghat az árucserre lebonyolításához.

Valószínűleg januárban hozzáfognak kereskedelmi szerződés, megkötésére irányuló tárgyalásokhoz is.

Százmillió lejjel károsítaná meg a román petróleum-vállalatokat a Bulgáriában tervbevett petróleum-monopólium

A bolgár kormány eláll a törvényjavaslatától?

Szofia, december 21. Megírta az Uj Kelet, hogy a bolgár kormány néhány nappal ezelőtt törvényjavaslatot készített, amely szerint az állam monopóliumába venné a szesz, petróleum, valamint a benzín és olaj termelést és kereskedelmet az ország területén. A kormány azzal indokolja törvényjavaslatát, hogy Bulgária területén petróleum mezőket fedeztek fel és a kormány ezeket a nagytérű területeket ki akarja vonni a magántulajdonból és az állam birtokába akarja adni.

A bolgár kormány törvénytervezete szerint a monopól az egész országban egyenlő petróleum árakat állapítana meg, a termelést fokozná a termékeket pedig finomítaná. Felmerült állítólóg az a terv is, hogy világitási célokra olyan petróleumot és szesz-keveréket hozzanak forgalomba, amelyet más államokban eddig még nem

produkáltak. Bulgáriában ugyanis számottevő szeszpar van és a szesztermelés is igen jeletékeny.

A felállítandó monopól a szesznek, úgy az engros, mint a detail árát pontosan szabályozná.

Akülföldi kőolajtermékek bevitelére szintén csak, ez a hivatal adhat engedélyt és elsősorban speciális célokra alkalmas ásványolajok behozatalát engedélyezné. A monopól hivatal összefogja irni a raktári készleteket, amelyeket meghatározott áron vesz át.

A petróleum- és szeszgyedárusítási törvény megszavazása előtt királyi rendelet akarják végrehajtani az előmunkálatakat és a meglévő készleteket lefoglalják.

A bulgáriai kőolajtermékek raktáraiban rendkívül sok külföldi áru fekszik, amelyek romániai és más országokbeli olajvállala-

tok tulajdonát képezik. A vállalatok vezetői sürgősen közbeléptek a bolgár kormány nál, hogy megakadályozzák a törvény életbeléptetését, miután áruik lefoglalásával óriási károkat szenvednének.

Bukaresti kereskedelmi körök értesülése szerint a bolgár kormány állítólag egyelőre elláll a törvény megszavaztatásától, mert azt szeretné, hogy a belföldi és külföldi vállalatok készletei minél előbb gazdát cseréljenek. A kormány ugyanis tartózkodni akar attól, hogy a raktárakban felhalmozott áruk tulajdonosai súlyos károkat szenvedjenek.

A bukaresti petróleumvállalatok igazgatóságainak kimutatása szerint, a román exportöröknek több, mint százmillió lej értékű kára lenne, ha Bulgáriában tényleg bevezetnék a petróleum-monopóliumot. Az utolsó esztendőben egyedül a romániai kőolajvállalatok, több mint százmillió lej értékű árut szállítottak Bulgáriába. Az exportörök remélték, hogy ezt a mennyiséget a jövőben emelni fogják. Üzleti körökben nagy érdeklődéssel és nyugtalansággal várják a bolgár kormány végleges intézkedéseit.

Export-import

A második kategóriába tartozó árucikkek behozatali igazolványainak eladása megkezdődött. A Németországba való behozatal számára szolgáló importigazolványok 6—8 százalékosok, az angliaiaké pedig 40—45 százalékosok. Azok a második kategóriabeli áruimportigazolványok, amelyek az a bélyegző áll: „Az import rendelkezésére”, 13—14%-kal kerülnek forgalomba. — Manolescu-Strunga ipar és kereskedelmi miniszter a belga távirati iródnak kijelentette, hogy a belga és román kormány új egyezményt kötöttek a román kereskedők belgiumi adósságainak fizetésére, továbbá a román államnak Belgiummal szemben fennálló kölcsönadósságainak rendezésére. — Az osztrák külkereskedelmi mérleg deficitje az év első tizenegy hónapjában 260 millió szilling. — A Németországba történő nyersanyagbehozatal ebben az évben mélypontját érte el.

A zsidó Nőegylet bálja december 29-én lesz megtartva az Uj Parkamara nagytermében. A fényesnek ígérkező bál iránt olyan nagy az érdeklődés helyben és vidéken, hogy a rendezőség báliródat állított fel a meghívó igénylők részére. A vezetőség és a legajlisabb fiatalberekből összeállított rendezőség minden lehetőséget megtesz, hogy a bál a meglepetések és szórakozások egész sorát adja a közönségnek. Legyen ott mindenki, mert a kellemes szórakozáson kívül biztosítjuk, hogy a Nőegylet által fenntartott Napközi Otthon 140 gyermeke gond nélkül nézhessen a tél elébe. A rendezőség által előkészített meglepetések között lesz a bálkirálynő választás, amelynek győztese igen értékes ajándékot kap. Az ajándékot kiállítják egy fötéri üzletben. A legkényesebb igényeket is kielégítő Fátoly-jazz, elsősorban büffé és bárpuit állanak a bálkozó közönség rendelkezésére.

Elhalasztották a szélhámós Kulcsár Tibor tárgyalását. Nagyváradról jelentik: Néhány hónappal ezelőtt történt Nagyváradon, hogy Kulcsár Tibor kolozsvári nyomdász 10 ezer pengős betétkönyvet kínált eladásra Korda Kálmán fakeskeredőnek. Az üzlet nem jött létre, mert időközben kiderült, hogy a betétkönyv hamis. A fakeskeredő feljelentést tett Kulcsár ellen a nagyváradit ügyészségen, aki azonban időközben meglepett. Egy idő múlva Kolozsvárra jött vissza, ahol rövid itartózkodás után 50 ezer lejt csalt ki lakásadónójától, özevgy Izrael Jakabnéból. Mikor a károsult feljelentése alapján az ügyészség le akarta tartóztatni Kulcsárt, már nem volt a városban. Nemrégén aztán ismét Nagyváradon ütötte fel székhelyét, de rövid ideig működött, mert a rendőrség letartóztatta. A nagyváradit törvényszék tegnap tüzte ki tárgyalásra Kulcsár bünperét. A tárgyalást azonban nem tudták megtartani, mert a Kolozsvárról beidéztett 13 tanu nem jelent meg. A tárgyalást elhalasztották és elrendelték a kolozsvári tanuk elővezetését.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

„December 20—934”. Magyarország területén lakók a magyar vallás- és közoktatásiügyi minisztériumtól kérik a köznevelési alakitási engedélyt. A régi anyakönyvek kiadására az anyakönyvvezető nem jogosult.

Egy

Bucuresti-Kelet tud.) let azt a hiv 1924-től 1922 hárd lejt sz talok pénztár lott természet Bukaresti sa lehetne a kö Romániában. itója Negule gyobb megd az adatokat. Negulescu sábjain nyil sokról. A pr gatiási egyet ket mondja

Még 19 jogról irt k ram össze, amelyben az viselőket mi kai befolyás éppen a pol gatásba val olyan fertőj protezsált ti tartaniok. E magassállásu kat szerezte kel és ennel nak. Sőt.

Műnügyi itél folytatják h — Azt his kel megvál nevelni, hogy doán a legszogy ne törzár láttuk, főtisztviselő son, miután ben nyilváno

A közh rekitva nélk a véletlen ké bet sem aka fentartását, vitásáról. Illy hetővé az ol érdemtelének Nékünk az zik. Minden za meg. Ko tani az álln esztendőre, a közhivatalok mint a hads a rendes üg menyekhez.

Köztisz megfelelő és visszaesés is vek, a polit az meg, hog vetni. Azt r amikor a t tőle, azt vá szen számuk Jövedelem ug talítás, ame még ma is t lett a tisztv nek meg. d lyed és így mai helyzet

Ezután Né reskedelmi a ben megállá viúli bevéte

LE

1224 lap, 1500 lej he

a korábbi

Egyetemi professzor álma a köztisztviselői tisztesség helyreállításáról

A közigazgatási egyetem professzora az állami kormányzat tervszerűsítését és a közigazgatásnak a politikától való elválasztását követeli

Miért tűnnek el milliárdok a köztisztviselők kezén?

Bucuresti-Bukarest, december 21. (Az Uj Kelet tud.) Közölte annakidején az Uj Kelet azt a hivatalos statisztikát, mely szerint 1924-től 1928-ig a köztisztviselők 3-4 milliárd lej értékűt szikkasztottak az állami közhivatalok pénztárából. A statisztikai adatok fölött természetesen vehemens vitát kezdett a bukaresti sajtó, abban a kérdésben, hogyan lehetne a közéletnek ezt a mélyét kiirtani Romániában. A statisztikai adatok összeállítója Negulescu egyetemi tanár, a legnagyobb megbízhatósággal tette közzé ezeket az adatokat.

Negulescu egyetemi tanár a Lupta hasábjain nyilatkozik a milliárdos szikkasztásokról. A professzor, aki egyúttal a közigazgatási egyetem igazgatója is, a következőket mondja a kérdésben:

A korrupció oka

Még 1930-ban, amikor a közigazgatási jogról írt könyvem második részét állítottam össze, rámutattam arra a kaoszra, amelyben azáltal jutottunk, hogy a köztisztviselőket minden képzettség nélkül politikai befolyások folytán nevezik ki és hogy éppen a politikai metelynek a közigazgatásba való bevezetése a közérkölcsöknek olyan fertőzést teremtett meg, melyben a protezsált tisztviselőnek semmitől nem kell tartani. Beszélnek olyan esetekről, hogy magasállású köztisztviselők óriási vagyonekat szereztek meg nem engedett úzelmekkel és ennek ellenére még állásaikban vannak. Sőt. Vannak tisztviselők, akik ellen bünygyi ítélet hangzott el és még mindig folytatják hivatali működésüket.

Azt hiszem, a köztisztviselőt komolyan kell megválogatni. Speciális iskolában kell nevelni, hogy a közeleti erkölcsüket állandóan a legszigorubb módon ellenőrizték és hogy ne történhessék meg, mint ahogy azt már láttuk, hogy uccai lányal egybekelt tisztviselő magasállásában megmaradhason, miután ez már a legnagyobb mértékben nyilvánossá vált.

Nincs államprogram

A közhivatalok minden program és direktiva nélkül dolgoznak, egész működésük a véletlen kénye-kedvére van bízva és egyebet sem akarnak, mint a jelenlegi állapotok fenntartását, szó sem lehet a helyzet megjavításáról. Ilyen feltételek mellett válik lehetővé az olyan elemeknek a beözönlése, kik érdemtelenekek a köztisztviselői állásokra. Nekünk az állam működési programja hiányzik. Minden akciókat a véletlen határozza meg. Koronatanácsos kellene megállapítani az állam programját legkevesebb öt esztendőre, amely megállapítaná az egyes közhivatalok értékét és teljesítményét, valamint a hadsereg díjazását, mely szükséges a rendes ügymenethez és a rendkívüli eseményekhez.

Köztisztviselői karunk többségében megfelelő és tisztességes és hogy ha ma visszaesés is mutatkozik, az irányító szervek, a politikusok büne, akik nem értették meg, hogy a tisztviselőket meg kell fizetni. Azt mondják, hogy egy miniszter, amikor a tisztviselők fizetésemelést kértek tőle, azt válaszolta, hogy ez egy vicc, hiszen számunkra a fizetés csak ürügy, a fővédelem ugyanis a mellékes. És ez a mentalitás, amelyet egy politikus hangoztatott, még ma is uralkodó elv. Ilyen feltételek mellett a tisztviselők, akiket magánosok fizetnek meg, degradálódnak, erkölcsiségük súlyos és így nem lehet csodálkozni, hogy a mai helyzethez jutottunk.

Diszkrétan kezelt számmilliók

Ezután Negulescu professzor G. Leon kereskedelmi alminiszter jelentését közli, amelyben megállapítja, hogy a költségvetésen kívüli bevételek és kiadások rendkívül nagy

összegre rugnak. Az úgynevezett különleges alapok kérdése nem új. Ebben a jelentésben jelentékeny összegeket mutat ki a különböző hatóságok által különböző kiadások címen utalványozott pénzekről, a rendőrség, a törvénytörvények, a telekkönyv, az iparügyi, a tanügyi, a pénzügyi, a közlekedésügyi, a földművelésügyi, a munkaügyi minisztériumok és az autonómpénztárak. Ezek a költségvetésen kívüli összegek sok százmillióra rugnak, az alapok kezelői diszkrecionális jogokkal rendelkeznek fölöttük. Ezeknek az alapoknak a létezése, mint Leon professzor mondja, valóságilag közbötrány és minél előbb el kell tűnjenek a közigazgatásból. Vagy talán nem lehetséges, hogy a jövedelmeket kellőképpen osszák el, hogy törvényes módon használják fel beruházásokra, bírói és egyéb állások kiegészítésére, hogy a jelenlegi protezsált rendszer helyett a bírói fizetéseket emeljék fel?

Csak az ország vezetésének rendszeressége mellett lehet a dolgok javulását várni. És a javulásra a következő eszközök állnak rendelkezésre: a közpénzek legszigorubb ellenőrzése. Szűnjön meg már végre az indokolatlan tékozlás. Szükséges, hogy a parlamentnek ne avatkozhassanak bele a közigazgatásba. A megszervezett közigazgatás legyen felelős tetteiért, a tisztviselők rátermettek és munkások kell hogy legyenek, de jól is kell fizetni őket, hogy tisztességes módon élhessenek. A tisztviselői által végzett komoly ellenőrzés minden politikai elfogultságot kizárja, ki, kinevezéseknél és előléptetéseknél egyaránt. Tisztviselői karunk legyen éber és skrupulózusabb, ne legyen megengedhető, hogy szikkasztásért elítélt tisztviselő visszalépheten az állásába vagy pedig kémkedésért elítélt tisztviselő a börtönben kapja a fizetését, mint ahogy azt a semmitőszék egyik tárgyalásán megállapították.

Teljes esőd előtt állanak a párizsi Citroen-művek

A vállalat passzívát elérik a milliárd frankot. Az Eiffel-torony r. f. is válságba jutott a Citroen-művek miatt

Párizs, december 21. Az estilapok becslései szerint a Citroen-művek passzívái elérik a milliárd frankot. Az üzem december 24-étől január 3-ig mindenesetre szünetelni fog. Hivatalos körök is lépéseket tesznek a vállalat megmentése érdekében, mert 50 ezer munkás és alkalmazott kenyérrel van szűz. Nem lehet ugyan arra számítani, hogy a vállalatot az államkincstár anyagi segítségével szanálják, mégis jelentősek azok az

intervenziók, amelyeket a hitelezőknél, bankoknál és iparvállalatoknál kormányférfiak és más főtisztviselők beindítottak.

Párizs, december 21. Az Eiffel-torony r. ez évben nem fizet osztalékot. A vállalatot sulyosan érinti a Citroen-gyár válsága is, mert megszünt a tornyos hatalmas fényreklámja, amelyért horribilis összegeket fizetett a tornyot birtokban tartó társaságnak.

Megszentségtelenítettek egy nagyvárad zsidó imaházát

Nagyvárad, december 21. Tegnap éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak az egyik nagyvárad zsidó imaházába. A betörők felfestették az imaház összes perselyeit, de nem vitték el a pénzt, hanem felnyitották a tórászekrényt és az összes tórákat és imakellékeket a templom kövezetére dobálták.

A betörést csak reggel vették észre és azonnal értesítették a történektől Fuchs Benjámin főrabbit, aki börtöt fog elrendelni a tóráterekesek és imaeszközök megszenteltelensége miatt. A rendőrség nyomozást indított az ismeretlen tettesek kézrekerítésére.

Véleménykülönbség miatt nem ítélték a kolozsvári törvényszék Kun Andor fölött

Két vádlottat felmentettek, egyet 1 havi elzárásra ítétek. Hármastanács fog ítélni Kun Andor fölött

Cluj-Kolozsvár, december 21. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári törvényszék Ienciu tanácsa pénteken délelőtt hirdetett ítéletet Kun Andor és büntársainak perében az ítélethirdetésre, a tárgyalás izgalmas összecsapásai után, zsúfolt tárgyalóterem volt kíváncsi. Fél egykor hirdette ki az általános meglepetést keltő ítéletet Ienciu tanácselnök. Az ítélet bűnösnek mondotta ki Salamon Bertalant, a gerendi szeszgyár szesz-főzőjét és egy havi elzárásra ítélt, míg Farkas Salamont, a gerendi gyár bérlőjét és Mózes Jakabot, aki a nyáradszeredai gyárat bérelte, felmentette a vád és annak következményei alól.

Kun Andor, Tanasescu Oprea inspektor és Rosenfeld Jenő nyáradszeredai gyáros ügyében a törvényszéki tanács két tagja között ellentétes vélemény alakult ki és ezért a törvényszék a tanács kiegészítését és a pernek újratárgyalását rendelte el. A törvényszék hivatalból fogja megállapítani az új tárgyalás időpontját és addig is a vádlottak szabadlábrahelyezését rendeli el.

Elsőnek Colfescu ügyész emelkedett szó-lásra, aki a felmentéseket tudomásul vette és így azok jogerősek. Fellebbezett azonban Kun Andor szabadlábrahelyezése ellen.

Salamon Bernát vádlott szintén fellebbezést nyújtott be.

A törvényszéki folyosón úgy hírlik, hogy a törvényszéki tanács tagjai között a büncselekmény minősítésében támadt ellentét. Szavazóbirájával ellentétben Ienciu elnök csak közokirathamisításban látja vétkesnek Kun Andort és Tanasescut.

Az érdekes pert így teljes egészében még egyszer le fogják bonyolítani a kolozsvári törvényszéken.

Megnyit K. Hirsch Margit porcellánfestőművész kiállítása. K. Hirsch Margit porcellánfestő kiállítása tegnap nyit meg Egyetem uca 3. szám alatt, földszinten. A kiállítás megtekinthető délelőtt 9-től 1-ig és délután 4-től 8-ig.

Kitüntetés kapott Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter a belga királytól. Brüsszelből jelentik: III. Lipót király Manolescu-Strunga kereskedelmi minisztert a Korona-rend nagyszalagjával tüntette ki, amit Hymans külügyminiszter nyújtott át bankett keretében a kereskedelmi miniszternek. Strunga holnap Hágába, majd Párizsba utazik.

TUNGSRAM

DUPLASPIRÁLLÁMPA DEKALUMEN SOROZATBAN

Elutasította a legfelsőbb hadbíróóság a Kolozsváron elítélt ifjú-kommunisták fellebbezését

Bucuresti-Bukarest, december 21. (Az Uj Kelet tud.) A legfőbb katonai bíróság tegnap foglalkozott annak a hat kommunista ifjú semmisségi panaszával, akiket a kolozsvári hadbíróóság november hónap folyamán, kommunista agitációért, összesen 20 és félelvi börtönre ítelt. A sulyosan elítélt vádlottak közül Benedek Endre, Szabó Zoltán és Bodó Károly, akiket 5-5 évre és 10-10 évre lej pénzbüntetésre ítétek. Leitner Anna orvostanhallgató, aki három hónapot kapott, Sveller Károly két és félelvi és Demény Róza 1 évi ítélet ellen jelentettek be fellebbezést. A hadbíróóság, miután nem látta indokoltnak a vádlottak fellebbezését, helybenhagyta az elsőfokú ítéletet. Az ítéletek így jogerőre emelkedtek és a vádlottak, akik mindnyájan letartóztatásban vannak, megkezdték büntetésük kifizetését.

Az abbé, vagy a gyónás szentsége. (Paul Anthelme színművének bemutatója a kolozsvári Magyar Színházban.) Problematikus darab, éppen a problematikájánál fogva. Nem a tendencia hasonul benne verbő, erőteljes figurákhoz, hanem a tendenciához vannak hozzá komponálva a figurák, mégpedig meglehetősen vérszegény realitással és hitető erővel. Magának a darabnak papi figurájában könnyű felismerni az aulikus Paul Borget, a „Tanítvány” című regényének alakját, míg a gyilkos asztalos „ét ugyancsak Bourget „A lelkiismeret” című regényében találhatjuk fel. A darab másik nagy hibája, hogy a szerző meggyőzés helyett tulsokat patetizál, a színpadi cselekményt sulyos lélektani tévedésekkel szövi át, meg át. A kolozsvári premier közönsége meglehetősen hívősen fogadta a darabot, mely bár egyes részleteiben érdekes, nagyjában mégis híjjával van feszült drámai helyzeteknek. — Az előadás és rendezés alighogy a közepes nivón mozgott. A színészek is megérezték, hogy a darab alakjainak kevés közül van a realitásokhoz. A nagyszerű Tóth Eleken kívül, aki az abbé játszott, csak Bereng Béla, Kovács György és Balázs Samu alakításai emelkedtek felül a közepességen. Tompa Sándor ragyogó volt a korlátolt falusi legény szerepében. Ebből a jelentéktelen szerepből pompás kabinetfigurát alkotott. Fényes Alice ismét bizonyosságát adta a kivételes, nagyraihivatott tehetségének. Alig pár szót ejtett ki a színpadon, mégis szívbemarkolóan igaz tudott lenni. Régóta nem ágalt a kolozsvári színpadon ilyen friss, ilyen komoly és mély tehetségű, fiatal drámai színész. Miklóssy Margit és Gordon Julia alakításai szintén kitűnőek voltak. (s.)

S. L. Steinmetz

כשר Husárgyár כשר
Cernăuți, Strada I. G. Duca 3.

a csernovici hitk. rabbinátusának felügyelete alatt חתום חתום Szállit azonnal a legolcsóbban postán és vasuton mindenféle כשר húsárut elsőrangú minőségben.

IRODALMI LEXIKON

1224 lap, 700 kép, 100 360 lej
műlap, diszkótés tokban

a korábbi 1500 lejjel helyett **Lepage**

SZTŐI TEK

Magyarország ter- és közoktatás-kérdéinek közérdekeinek anyakönyvek nem jogosult.

A belpolitikai helyzet keresztmetszete az új év küszöbén

Bucuresti-Bukarest, december 21. A karácsonyi szünet előtt olyan puskaporos volt a levegő a belpolitika berkeiben, hogy komoly komplikációktól kellett tartani. Am egész váratlanul ünnepi csend váltotta fel a morajt. Maniu elutazott Badacsonyba, Vaida Kolozsvárra, Mironescu Szent Moritzba, Filipescu Párizsba készül, Saveanu, a kamara elnöke és Antonescu igazságügyminiszter már el is utaztak a francia fővárosba, Mihalache ma este elhagyja Bukarestet és Topolovenibe, falornyos falujába megy ünnepelni, Argetoianu Kairóban tölti az újévet.

Utazik tehát mindenki.

De nemsokára vissza fognak jönni...

A kormány helyzete

A kormány komoly nehézségekkel küzdött meg az utóbbi napok során. Kezdve a Dinu Bratianu-féle incidenstől s folytatva Popescu Necsesti volt külügyi miniszter kirohásával, egészen a Iamandi-féle kellemetlen-ségig.

Dinu Bratianu a vezérkarnál történt változás alkalmával fortlyant fel, de hamarosan lehiggadt, Popescu Necsesti a cenzura miatt támatta hátra a kormányt, amelynek nemrég még tagja volt s vele egyidejűleg apósának, Stelian Popescunak nagy lapja, az Universal kezdte meg dühös kampányát az ezideig dédelgetett liberális kormány ellen.

A lap „egy magáról megfélemezett miniszter”-nek titulálta Iamandit, amikor ez védelmébe merete venni a kisebbségeket.

A Iamandi-ügy

Váltak, akik azt hitték, hogy Iamandinak távoznia kell majd a kormányból. Maniu, Vaida és Goga a legkíméletlenebb hangon ítélték el a minisztert, aki a kormány nevében és a választéllirati vita során beszélt a nacionalizmus ellen.

Ma újabb fordulat következett be ebben az ügyben. Kiderült, hogy Tatarescu szolidáris Iamandival s a politikai ellenfelek részéről őt erő érdekelte támadásokat közönséges intrikáknak minősíti.

A Maniu-ügy

A politikai agitáció egy bizonyos irányba terelődik. Ezzel magyarázzák Maniunak Mihalachehoz intézett hírhedt levelét, Maniu magatartását a nemzeti parasztpártban s most legutóbb Maniu kilépését a választmányból.

A kormánykörök kellő figyelmet tanúsítanak Maniu akciójának, amely napról-napra élesebb kontúrokat mutat.

Maniu akciójával párhuzamosan halad George Bratianu akciója, aki ezt parlamenti nyílt kirohanásával indította el.

„Közös akció...”

Politikai körök arról is tudnak, hogy Maniu ki akar válni a nemzeti parasztpártból, hogy szabadkeze legyen s ezzel egyidejűleg a georgisták tárgyalásokat kezdtek a Maniu híveivel az akciónak egységesen való lefolytatására. Szó van arról, hogy a maniuisták és georgisták közösen rendezzék meg népgyűléseiket, közösen terjesszék manifestumaikat, amelyeket nem szándékoznak alávetni a cenzúrának.

A Maniu-George Bratianu kollaborációt Averescu marsall akciója támasztaná alá. Az ősz katonai függetlenül a két előbbtől, önállóan szándékozik megszervezni és harcba vetni „csapatát”.

Az offenzíva tehát lassan és komolyan készül. Hogyan fog kialakulni? Nem tudni... A cenzúrának s más kormányintézkedéseknek meglesz a maguk szerepe...

Az ünnepelt Titulescu

Ne felejtjük el: nemsokára megkezdik a Skoda-ügy parlamenti vitáját. Igaz, hogy egyelőre január 8-ig a minisztériumok, 21-ig a törvényhozó testületek ünnepelnek. Utána Skoda-ügy, új költségvetési vita, a közigazgatási törvény módosítása...

Egy politikus van Romániában — az is többnyire külföldön tartózkodik —, aki egyelőre nem elegendik bele ezekben az ügyekben: Titulescu. Az egész ország az ünneplésre készül. Bankettek és ünnepélyes fogadtatások várják itthon...

Nincs kizárva azonban, hogy Jeftics példáját követve, hazaérkezéseivel felborítsa az összes számításokat s legutóbbi diplomáciai sikereinek a belpolitikában is meglegyen a visszhangja. (h. e.)

A legjobb bizonyítvány...

12000
ORA, AMIT AZ OLASZ ÁLLAM-
VASUTAKNAK
TUNK.

6000
ORÁT RENDELT A ROMÁN
GRANICÁRHADTEST.

6000
ORA, AMIT A C. F. R. TISZTVI-
SELOINÉK SZALLITOTTUNK.

TELLUS
DA'ORA EXACTA

SZÍNHÁZ-FILM

Szombaton délután: Az ismeretlen leány, első olcsó helyéras előadása

Szombaton és vasárnap este 9 órakor a nagy-sikerű CIGÁNYSZERELEM, Lehár legszebb operettje

Vasárnap délután 3 órakor: SZIBILL, első olcsó helyéras előadása, balalajka kórossal, láncokkal, Solymosán Magdával a címszerepben

Vasárnap délután 6 órakor: Az abbé vagy a gyónás szentsége Hétfőn nincs előadás

MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:
Szombat d. u. 4: AZ ISMERETLEN LÁNY. (Molnár Ferenc nagyszerű ujdonságának első olcsó helyéras előadása.)
Szombat 9: CIGÁNYSZERELEM. (3-adszor.)
Vasárnap d. u. 3: SZIBILL. (Solymosán Magda felléptével. Teljesen az eddigi előadások szerint. Olcsó helyérasokkal.)
Vasárnap d. u. 6: AZ ABBÉ vagy A GYÓNAS SZENTSÉGE. (8-adszor, zsendes helyérasokkal.)
Vasárnap este 9: CIGÁNYSZERELEM. (4-adszor.)
Hétfő d. u. 3: MIT HOZ AZ ANGYAL? (A jó gyermekek énekes, táncos darabja ajándékosztogatással, olcsó helyérasokkal.)
Hétfő este: Nincs előadás.

A ROMÁN OPERA MÜSORA:
Vasárnap, december 23: Szerepeltetés. D. I. (Matiné)

REPITOMUNKAS-MOZGÓ MÜSORA:
Pénteken, szombaton 5, 7 és 9-kor: Dalol a vágy. A legnagyobb sikert elért operett-film. Főszerepekben: Josef Schmidt, Szőke Szakál és Lilian Dietz. Műsor előtt a legújabb Híradó.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Dalol a vágy. Főszerepben: Josef Schmidt. Helyérasok: 10, 12+3.
A Poalecedek báljára torta vagy másféle sütemény rendeléseket kivétel, olcsó árban készítek Adler, Hosszu u. 19.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelligés levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Nagyságos Asszony! Gobelin, párnát, drapériát, szőnyeget, asztalterítőt, milieut gyári áron árusítunk. Ugyanott bármilyen ön által kívánt képet, portrét, olajfestményt vagy gobelint elkészítünk. „Arta” Beom Cluj, Str. Berthelot (Eötvös) 28.

Vegyész doktor, 26 éves, szerényigényű, nyelvismeretekkel kezdő állást keres. Ajánlatokat „Emergikus” jellegre a kiadóba kérek.

Biztos megélhetést nyújtó fűszerüzlet elsőrangú vevőkörrel, berendezéssel és áruval, olcsó házbérrel ügyes kereskedőnek átadó. Ártekeznél Pop háztulajdonosnál Str. Pata 102. Deltán 2-5-ig.

Több mint 100 festményt minden elfogadható áron kiárusítunk. Képektervek házarcnyig gyorsan és olcsón készülnek. „PAX” Cal. Victoriei 6.

HAZASSÁG.
HAZASSÁGOKAT legnagyobb titoktartással és a legbiztosabb eredménnyel közvetít a székelykörtől összekötöttéssel rendelkező „MIREA” iroda Cluj, Reg. Ferdinand 116. Telefon 142.

Román, magyar, kevés német és gépirást tudó gyakornoklány irodába alkalmazást keres. Ajánlatokat „Gyakornoklány” jellegre a kiadóhivatalba.

Mindennemű téglá- és cserépgyártógépek, valamint legújabb típusú cserépszállító automatikus kocsik és elevátorok eladó. Hercules Rt. Diciosanmartin.

Egy udvari üzlethelyiség azonnalra kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 21.

His Master vagy Columbia patefónt és lemezeket készpénzért veszünk. „Pax” Calea Victoriei 6.

Jómegjelenésű, katonaviselt fűszeresegédet keresünk január 1-i belépésre, ki a román és magyar nyelvet tökéletesen bírja. Ajánlatokat fizetési feltételekkel kérünk. Krausz Aron és Fiai Tg.-Mures.

Olcsó, új Portable írógépek érkeztek!
Bemutatás vételkötelezettség nélkül
FINKLER ANTAL
írógép szaküzlet Cluj, Str. Regina Maria 9. Telefon: 4-93.

LUMOPHON RÁDIÓ
Rayon-képviselő "ELECTRICA"
CLUJ, Calea Victoriei 1.

SZOMBAT, 1934. NOVEMBER 22.

Iorga vagy maga ellen. Bu professor ellen tyek, mint me Nouában láttak ben is nagy vi miniszterelnök kihoz, a bukar gyonellenőrzési önmaga elle még nem állap

Csendőrök jelentik: Gura kezűl parancs hogy tartóztatana Zaharia. Csendőrsparan asszony lakásá hogy felöltözze log vezette elő parancsnokság fagyban teljesett. Mire or ria meghalt. A nok ellen vizs

Füldözur helyi tudósítón száros tegnap uccán régi ha kozott, aki itte a mészárosba. gát és így ne keletkezett, an is a hevesvéri szurta Sós Ján szállítottak a lapota életvesz indult a hivata

Ha fáj a bégizgalmat, rongást vagy nél előbb vald zet, mert ez s ét előmozdít za, az anyag keringést felf

Egy aut nyel. Marosvás tóber 21-én től lából hazajöve fu találkozo autójával, ame Dee János ve sofört, hogy v tett a kistiu autó a ház elé hanem tréfé tovább viszi. ugrott az aut jobblába suly kezében egés eljárás során testisértésért. sofört, aki ell fel polgári utó matba. A ká soför munká irányult. A g kielégítést eg nig havi kéte rosvásárhelyi térítést. Pár bukaresti se okok miatt marosvásárhe gett. Több t tetet ebben tábla. Az itő mben dr. Vá ügyvéd, mig dr. Negrea tartottak véd berőtől vissz biztosít a le kezdése óta Földgáztársa mitűszékhez.

Színház-gyom

HIREK

Iorga vagyoneellenőrzési eljárását kért maga ellen. Bukarestből jelentik: A Iorga professzor ellen indított támadások, amelyek, mint megirtuk, elsőnek a Románia Nouában láttak napvilágot, a parlamentben is nagy viharokat váltott ki. A volt miniszterelnök most levelet intézett Volanskihhoz, a bukaresti tábla elnökéhez és vagyoneellenőrzési eljárás megindítását kérte önmaga ellen. A tárgyalás időpontját még nem állapították meg.

Csendőrnéki Buzáuban. Bukarestből jelentik: Cura Nisov közég csendőrsége a buzáui parancsnokságtól rendeletet kapott, hogy tartóztassa le a közégben lakó Sultana Zaharia nevű paraszasszonyt. A csendőrsparancsnok éjjel ment el az asszony lakására és meg sem engedve, hogy felöltözzék, ingben és mezitláb, gyalog vezette elő Buzába. Amikor a csendőrsparancsnok épületéhez érték, az éjszakai fagyban teljesen kimerült asszonyt összeesett. Mire orvost hívtak, Sultana Zaharia meghalt. A bestiális csendőrsparancsnok ellen vizsgálat indult meg.

Tüdőszúrás — bosszúból. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Jakobovits Géza mézáró tegnap az egyik marosvásárhelyi főuccán régi haragosával, Sós Jánossal találkozott, aki itt állapottban lévő, belekötött a mézáróba. A mézáró sem hagyta magát és így nemokára vita, majd veszekedés keletkezett, amely verekedéssé fajult. Végül is a hevesvérű mézáró kést rántott és tüdőszúrta Sós Jánost, akit súlyos állapotban be szállították a marosvásárhelyi kórházba. Állapota életveszélyes. A mézáró ellen megindult a hivatalos eljárás.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, vértódulást, szorongást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epikiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vérkeringést felrészíti.

Egy autóbaleset érdekes következményei. Marosvásárhelyről jelentik: Az 1925 október 21-én történt, hogy Medgyesen az iskolából hazajövet Barza George 12 éves kislány találkozott az ottani Földgázárság autójával, amelyet apjának egyik jóbarátja, Dea János vezetett. A kislány megkérte a sofőrt, hogy vigye haza és a sofőr eleget is tett a kislány kérésének. Amikor azonban az autó a ház elé ért, a sofőr nem állította meg, hanem tréfásan rájlesztett a kislányra, hogy tovább viszi. Ekkor a gyermek ijedtében leugrott az autóról oly szerencsétlenül, hogy jobb lábára súlyosan megsérült és annak következtében egész életére sánta lett. A bűnvádi eljárás során az erzsébetvárosi törvényszék testisértesítést 500 lej pénzbüntetésre ítélte a sofőrt, aki ellen most a sánta gyermek szülei polgári uton kártérítési pert tettek folyamatba. A kártérítési per tulajdonképpen a sofőr munkaadója, a Földgázárság ellen irányult. A gyermek szülei 240 ezer lej végkielégítést egy összegben vagy életfogytiglanig havi kétezer lej járadékot kértek. A marosvásárhelyi tábla másodfokon törölte a kártérítést. Pár hónappal ezelőtt foglalkozott a bukaresti semmitőszék az ügygel és formai okok miatt visszaküldte az aktacomót a marosvásárhelyi táblához újratárgyalás végett. Több tárgyalás után ma hirdetett ítéletet ebben az ügyben a marosvásárhelyi tábla. Az ítélet megelőzőleg a felperes védelmében dr. Vamosiu Alexandru erzsébetvárosi ügyvéd, míg a Földgázárság védelmében dr. Negrea Camil kolozsvári egyetemi tanár tartottak védbeszédeket. Az ítélet 1925 októbertől visszamenőleg havi 468 lej járadékot biztosít a legázolt fiúnak, aki a per megkezdése óta nagykorú lett. Az ítéletet a Földgázárság újból megfellebbezte a semmitőszékhez.

Kitört az uccán az elmebaj egy marosvásárhelyi asztaloson. Tudósítónk jelenti: Barabás Károly marosvásárhelyi asztaloson, aki hosszú hónapok óta foglalkozás nélkül áll, tegnap este egy marosvásárhelyi uccán kitört az elmebaj. A szerencsétlen elmezavarodott először egy ismert politikust nevezte meg barátjának, majd azt kiáltotta, hogy ő az Isten. Az előhívott mentők ártalmatlanná tették és beszállították a kórházba.

Összeütközött két hajó. Lisszabonból jelentik: Az Orania és Losanda gőzösk a kikötő elővein összeütköztek. Több utas a vízbe zuhant, de mindanyjukat sikeresen kimentették. Az összeütközésnek több sebesültje is van.

Hétézernégyszáz személy kerül katonai bíróság elé a spanyol forradalmárok közül. Madridból jelentik: Az asturial felkeléssel kapcsolatban 7400 személy kerül katonai bíróságok ítélkezése elé.

Huszonegy kommunistát ítéltek el újra Németországban. Berlinből jelentik: Dortmundban a bíróság 21 kommunistát negyedtől hat évig terjedő szabadságvesztésre ítélte.

Hatalmas viharok az Atlanti óceánon. Párizsból jelentik: Az Atlanti óceánon hatalmas viharok dühöngenek. Az óceánjárók nagy késéssel közelkednek.

Európa keletén beállott a zord tél. Londonból jelentik: Európa keletén, orosz földön több helyütt 35 fokra szállott alá a hőmérséklet. A Fekete tenger északi partvidéke mentén is 10 fok körüli hideget mértek.

A „Mera” autóbuszvállalat 1934 decem. 24-től 1935 január 6-ig bezárólag terjedő időre a menetdíjakat lényegesen csökkenté a vállalat azon vonalain, melyek a v. s. t. t. párhuzamosan haladnak. Bővebb felvilágosítások szerezhetők a vállalat jegyirodájánál: Cluj, telefon 155 és 333, Satu-Mare, telefon 99, Baia-Mare, telefon 66, Zalău, telefon 99.

Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás, vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferenc József” keserűviz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez.

Ha töltőtolla rossz,

szakszerűen megjavítja a

FINKLER ANTAL

írógép szaküzlet. Minden javított és vásárolt újévi ajándékban részesül Cluj, Str. Reg. Maria 9. Telefon 4-93

Prémiumot ígér a kormány azoknak, akik repülőgépeket vásárolnak. Bukarestből jelentik: A Monitorul Oficial tegnapi számában a repülésügyi alminiszteriumnak legújabb rendelete jelent meg, mely prémiumot biztosít mindazon magánosoknak, akik Romániában repülőgépet vásárolnak.

Negyvenhárom millió lakosa van Olaszországnak. Rómából jelentik: A november 30-iki népszámlálási adatok szerint Olaszország összlakossága 43.069.000-re emelkedett.

Huszmillió lej kölcsönt vesz fel Marosvásárhely városa. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi városi interimbizottság elhatározta, hogy a vízprobléma megoldása céljából, továbbá több egyezés kielégítésére huszmillió lej kölcsönt vesz fel. A kölcsön felvételére irányuló tárgyalások már előrehaladott stádiumban vannak és majdnem befejezetteknek tekinthetők.

A zsidó iparosok aggenmenházak javára. f. hó 23-án esti 9 órai kezdettel az új iparkamara helyiségében, nagy műsorral egybekötött tánc- és szépségverseny estélyt rendeznek. A rendezvény iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert a közönségnek valóban mindenféle szórakozás ígérkezik ezen a nagy jótékony célú estélyen. A rendezőség minden igyekezete odairányul, hogy a vendégek igényét minden tekintetben kielégítsék, így tehát kérjük az igen tisztelt közönséget, hogy minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjék.

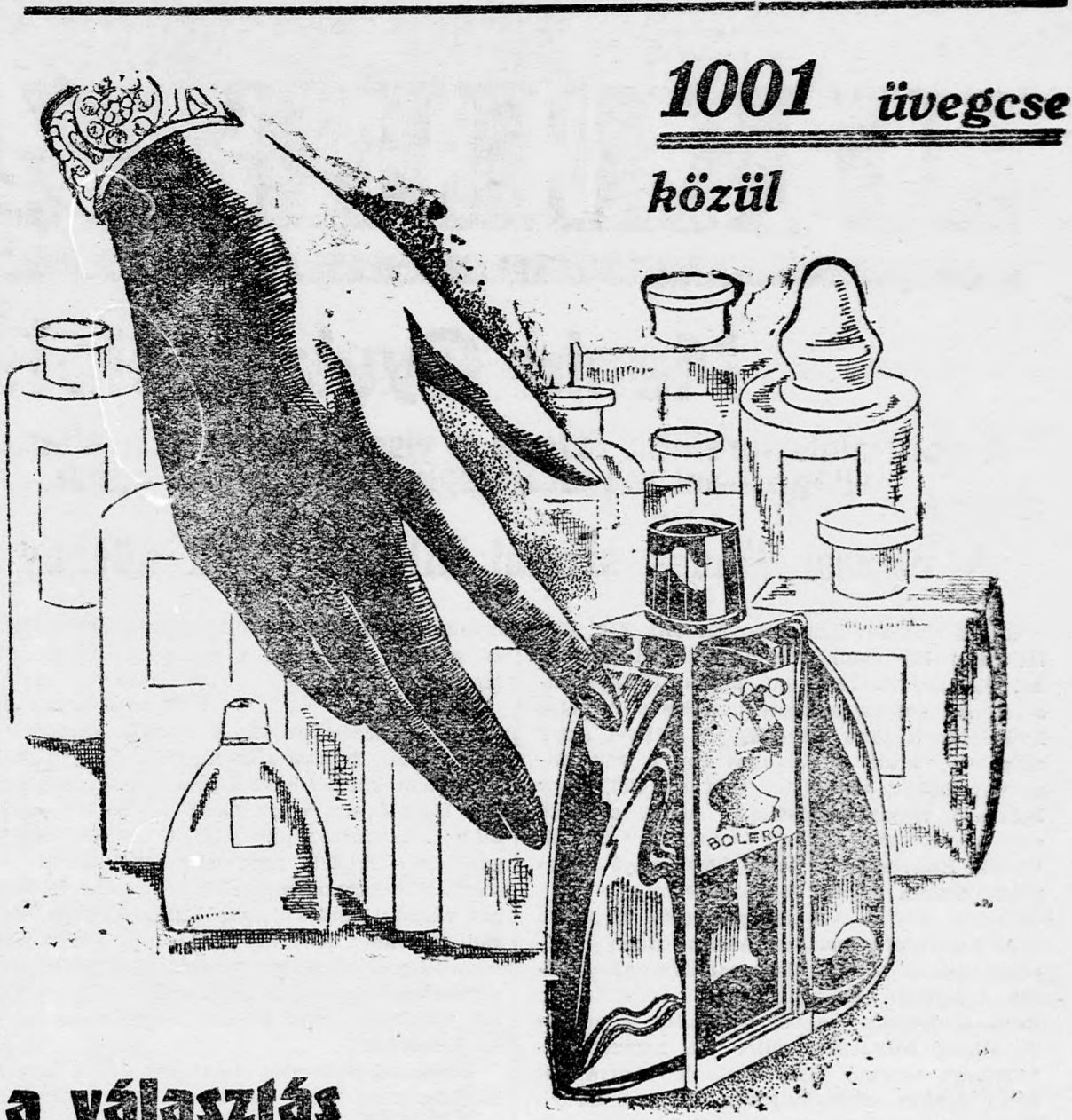
Hátrahagyott gyomorégés, savanyú, felbőgőgés, gyomorgörcs, túlfűttség, stb. alapos gyógyszere a

SALVACID

Túlzsírós, nehezen emészthető ételek, romlott hús, romlott tészták, éretlen vagy romlott gyümölcsből származó gyomorrontások eseteiben óránként vegyünk be 2-3 szemet mindaddig, míg a panaszok (gyomorgörcs, hányás, bevont nyelv, rossz szajiz) megszűnnek.

Eredeti üveg Lei 150—
Kis tubus Lei 50—

Gyors és biztos hatás.

a választás biztos

a kéz habozás nélküli a választás, amelyik az összes közül legjobban kiülök

Az igazán jóízű ember így biztosítja a kiváló tulajdonságok összhangját. Finom és előkelő illata biztosítja a BOLERO de Ravel kölniviz számára az egyhangú elismerést. Megjegyezzük még, hogy a BOLERO de Ravel az egyetlen luxus kölniviz, tehát ez az igazi estélyi kölniviz.

KÜLÖNLEGESSÉGEK!

- RIVAL** kölniviz: természetes tőmennykivonat alappal, az előkelő világ kölnivize.
- BRISE FLEURIE** kölniviz: magabafoglalja az ifjuság minden báját.
- FLEURS DE MAI**, a nappali kölniviz.
- MATIN BLEU** kölniviz a reggel illatát jelenteti meg.
- CHOUKY** kölniviz férfiak számára.

„RAVEL” KÖLNIVIZ

nem szabad hiányozzon egyetlen toalette-asztalról sem.

BOLERO Ravel

RAVEL BUCURESTI, STR. ROMULUS 68

Négy napon át olvasták fel a memelvidéki német összeesküvők bűnperében a vádiratot. Kownából jelentik: A memelvidéki német összeesküvők bűnperében négy tárgyalási napon folyt a vádirat felolvasása. Ma megkezdtek a vádlottak kihallgatását. Ma nem fordultak elő újabb németellenes tüntetések Litvániában.

A Szaharában eltűnt, majd megtalálták a holland óriásrepülőgépet. Londonból jelentik: Az Anglia—Ausztrália légi verseny második helyezettje, a repülőszállodának nevezett óriásrepülőgép Gházából Bagdad felé vezető útjában a Szaharában eltűnt. Sikertült a gépet megtalálni. Személyzetének nem történt baja a kényszerleszállásnál. Amsterdamból repülőgépen indult utba, hogy segítségére legyen az óriásrepülőgép személyzetének.

INYES MESTER

1000 UJ RECEPTJE
Hatalmas kötet, diszes vászonkötésben

90 Lei LEPAGE-nál Cluj
Kérje az új könyvek teljes jegyzékét.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Maniu Gyula Kolozsváron

A volt miniszterelnök cáfolja a visszavonulásáról elterjedt híreket. Maniu fel fogja világosítani magatartásának okairól az egész ország közvéleményét

A párizsi Temps szerint kilépése csak növelni fogja Maniu presztizsét

Cluj-Kolozsvár, december 21. (Az Uj Kelet tud.) Pénteken este a bukaresti gyorskocsival Kolozsvárra érkezett Maniu Gyula. Kiszáradt volt a nemzeti parasztpárt erdélyi frakciójának több elnöke. Hívei nagy számban várták a pályaudvaron a volt miniszterelnököt, aki elzárkózott az elől, hogy legújabb visszavonulásának okait a sajtó előtt ismertesse. Maniu vasárnap tovább utazik Badacsonyba és a karácsonyi ünnepeket családi körben fogja eltölteni.

A visszavonulás története
A Dimineata mai számában újabb tudósítást közöl Maniu visszavonulásának okairól. A tudósítás csak helyenként érthető meg mert a cenzura abból a kérdés lényegére vonatkozó részeket törölte. A nemzeti parasztpárt állandó bizottságának tárgyalásai során Maniu kihangsúlyozta, hogy amennyiben a vezetőség nem fogadná el álláspontját, úgy kénytelen lesz visszavonulni. Később ismét kihangsúlyozta ezt a szándékát, de formális nyilatkozatot visszavonulására vonatkozólag nem tett. A vezetőség tagjai azzal az impresszióval hagyták el az ülést, hogy Maniu fentartja álláspontját és nem volt elkészülve arra, hogy lemondásról oly gyorsan tudomást fognak szerezni.

Másnap a parasztpárt fennállásánál 16 éves évfordulója alkalmából tartott ünnepségen Mihalache különös súllyal hangsúlyozta ki a párt monarchikus beállítottságát és odaadó hűségnyilatkozatot tett a Koronával szemben.

Következett Vaida Sándor beszéde, amely Maniu-ellenes céljaival általános feltűnést keltett. A Dimineata szerint ez a beszéd különösen hatott Maniura, aki azt hitte, hogy Vaida a mult tapasztalatai alapján meggyőződött arról, hogy álláspontja helytelen. 1932-ben Maniu azt kérte, hogy a Vaida-féle nemzeti parasztpárti kormány mondjon le. Vaida elhárította ezt, kijelentvén, hogy nincs ok visszavonulására, mert őt a kormányzásban senki és semmi nem zavarja. Maniu külföldről való visszatérése után ismét figyelmeztette Vaidát, ez azonban kijelentette, hogy erősebb, mint valaha. Hiába igyekezett Maniu meggyőzni Vaidát arról, hogy jó volna lemondania, mielőtt lemondatják. Következett a kormány lemondatása, amely után

Vaida „mea culpa” csinált a nagy nyilvánosság előtt.

Alig telt el néhány hét és Vaida visszatért régi felfogásához, amelyet ma is képvisel.

A három álláspont
Maniu ma is állítja, hogy nem lehet másképpen kormányozni, mintha a kormánynak teljesen szabadkeze van és nem kell egyébre figyelemmel lennie, mint az alkotmányra és a parlamentáris szokásokra. Vaida Sándor elismeri, hogy miniszterelnöksége alatt voltak nehézségei, de ezeknek nem tulajdonít különösebb fontosságot. Mihalache egyetért Maniuvall abban, hogy a miniszterelnöknek teljesen szabadkeze kell hogy legyen, Vaidával együtt állítja viszont, hogy ezt a kérdést nem kell agitációs eszköznek felhasználni, míg a párt ellenzékben van és hogy a kormányzás ideje alatt megoldható a probléma, ha a miniszterelnök megfelelő méltóságos magatartást tanúsít. Maniu nem ilyen optimista. Hivatkozik a mult sorozatos tapasztalataira és miután a pártvezetőség nem osztja véleményét, visszavonul abból. Arról, hogy Maniu teljes passzivitásra lépne, szó sincsen. Fel fogja használni Mihalachenak azt a kijelentését, hogy „Maniu Gyulát nem lehet cenzurálni”. Maniu tehát

fel fog minden alkalmat használni arra, hogy beszéljen, mégpedig úgy, ahogy ő szokott beszélni.

Szeparatiztikus akciót nem indít Maniu, de

Az országszerte elismert

Vitamin Dermaroma

laboratóriuma 1935. január 1-én megnyílik Str. Radu 9.

igyekezni fog magatartását megmagyarázni és a párt többségét a maga véleményének megszerezni.

A Temps és Maniu
Párizs, december 21. A francia külügyminisztérium felhivatalos lapja, a Temps mai számában közli Maniu Gyula visszavonulásának híreit és azt a következőképpen kommentálja: „A nemzeti parasztpárt volt elnökének gesztusa mellett nem lehet szó nélkül elmenni. Sorozatos lemondásai ellenére is Maniu változatlanul kimagasló személyisége marad a román politikai életnek. Jellemének nemességét és álláspontjának magasröptű gondolkodási módját ellenfelei is elismerik. Ez a gesztus csak növelni fogja presztizsét és befolyását”.

Bucuresti-Bukarest, december 21. A Lupta rámutat arra, hogy Tatarescu hadfelszerelési

miniszteri minőségében naponta dolgozik a hadsereg felfegyverzésén, amit a Skoda-szerződés módosításával fognak részben elvégezni. Megállapítást nyert, hogy a Skoda-cég által felajánlott anyag megfelel bármely modern hadsereg követelményeinek, de az ajánlat túl magas. A kormány nem akar sem az állami tisztviselőkre, sem a szegény emberekre kivetni adót a hadsereg számára, hanem kizárólag a tehetősekre. A kormány egyébként a hadsereg ellátását legalább olyan fontosnak tekinti, mint a konverziós törvényt.

A nemzeti parasztpártiak állítólag felhasználják Lövensteinnak a Skoda-cég vezérigazgatójának bukaresti jelenlétét és kéri fogják a miniszterelnököt, hívja össze a Skoda-bizottságot, hogy hallgassák ki Lövensteint.

Göring szerint Németországnak nincsenek hadirepülőgépei és a junius 30-iki események nem ismétlődhetnek meg

Mit mondott a Reuter-ügynökségnek Göring porosz miniszterelnök?

London, december 21. Göring a Reuter-ügynökségnek adott intervjúban lealacsonyítónak mondja azt az állítást, hogy Németország légi uton fenyegeti Angliát, Göring szerint Németországnak nincsenek hadigépei, amelyekkel légi támadásra indulhasson. Ha a többi nemzetek hajlandók a németek is készek leszerelni a légi flottát a béke érdekében.

— Ami a rohamcsapatokat illeti, a junius 30-i véres események többé nem fognak megismétlődni, mert a rohamcsapatok és védőosztagok jelenleg homogén testület képeznek, amely vakon követi a kormányt. Az emigránsok visszatérhetnek az országba, ha csak külföldön nem követtek el hazaárulást és készek a német közösség őszinte tagjaivá lenni.

Január 11-én tartja legközelebbi ülését a népszövetségi tanács

Sir John Simon Párizsban tölti a karácsonyt és Flandinnal és Lavallal tárgyal

Genf, december 21. A tanács legközelebbi ülését január 11-én tartja. Tárgyosorozatán 27 programot szerepel. Egyidejű párizsi jelentés szerint tegnap az Elysében államtanács volt, amelyen Marchandoux kereskedelmi miniszter beszámolt az orszárcsere kereskedelmi szerződés kötésére irányuló s Párizsban most folyamatban lévő tárgyalásokról. Laval külügyminiszter az aktuális külpolitikai kérdésekről tájékoztatta az államtanácsot. Megvitatták az ülés végén a Citroen-művek mérlegét és a hitelezők igényeit.

Párizs, december 21. A lapok értesülései szerint sir John Simon angol külügyminiszter karácsonyi szünetét Franciaországban tölti. A külügyminiszter Párizsban átutaztatásban alkalmat fog keresni arra, hogy Flandinnal és Lavallal tárgyalásokat folytasson. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy az eszmecsere elő fogja mozdítani az olasz-francia közeledés lehetőségét. Tárgyalni fognak Németországnak Genfben visszatérése iránti diplomáciai lépésekről is.

Nagyvárad marad továbbra is Bihar megye székhelye

Uj megyét akar létesíteni a kormány belényesi székhellyel?

Oradea-Nagyvárad, december 21. (Az Uj Kelet tud.) A Patria híradása nyomán az erdélyi sajtóban ismét felbukkant a hír, hogy Bihar megye székhelyét Nagyváradról Belényesre helyezik át. Ez az áthelyezés a belényesi lokálpatrióták politikai befolyásának eredménye lenne és a 21 millió kaszárnya-építés az első lépés volna a terv megvalósítása felé. Nagyváradon a hír nem keltett különösebb feltűnést, mert nem ez az első alkalom, hogy a várost meg akarják fosztani utolsó bázisától. Azzal mindenki tisztában van, hogy ez a lépés megadná az utolsó dőfést az amugyis haldokló városnak és egyértelmű lenne Várad elfalusásával.

Alkalmunk volt beszélgetést folytatni a liberális párt egyik tekintélyes tagjával, aki a következő érdekes nyilatkozatot adta ebben a kérdésben:

— En is meglepetéssel olvastam a Patria híradását, de azt annyira komolytalannak tartom, hogy szinte feleslegesnek látom az ügyet boncolni. Mindenesetre figyelemre méltó, hogy éppen a nemzeti parasztpárti hivatalos lanszirozza a hírt, hiszen nem kell elfelejteni, hogy a nemzeti parasztpárti éra alatt bukkant fel először ez a fantasztikus terv.

— Szó sem lehet a megyeszékhely áthelyezéséről de ha már itt tartunk — habár az ügy egyáltalában nem időszerű — meg kell említenem hogy Bukarestben

egy új megye felállításának tervével foglalkoztak régebben. Ennek az új megyének a székhelye lenne Belényes s ez esetben Szalonta és vidéke is átkapcsolódna ide.

GRIPA

és az összes velejáró kellemetlenségek: mell-, hát- és fejfájások, ideges zavarok, a láz, oly szerrel gyógyítható, amely mindezekre hatékonyan csökkenti a lázat, enyhíti a fájdalmakat és megnyugtatja az idegeket. E teljes hatásért a gyógyszerben van meg és ez a

NEURALGINE JURIST

Hangsúlyozom azonban, hogy ez a terv éppen egy nem időszerű, mint a Patria hipotézise, hiszen egy új megye megszervezése hatalmas összegeket emészt fel.

Itt említjük meg, hogy Crisan György dr. volt nemzeti parasztpárti miniszter szintén Belényesre való, ugyancsak belényesvidéki dr. Popovic Péter, a nemzeti parasztpárti rezsim megyei prefektusa.

Szabadláb helyezették Percsevics volt horvát alezredest

Bécs, december 21. (Rador.) Percsevics volt alezredest, akit a marseillei merénylettel kapcsolatban letartóztattak volt, ma szabadlábba helyezték. Az osztrák hatóságok megtagadták Franciaország kiadatási kérését, mert nem találtak elegendő bizonyítékokat Percsevics bűnösségének alátámasztására.

Párba jöznél fog Vasiliu-Cluj Bentoiuval

Bucuresti-Bukarest, december 21. Vasiliu Cluj ügyvéd és Bentoiu a Skoda-bizottság elnöke Moruzi tábornokot kérték fel döntőbíróul. A tábornok megállapította, hogy mindketten elégtételt vehetnek fegyverek útján. A jegyzőkönyvet ilyen értelemben fogalmazták meg és a felek párbajt fognak vívni egymással.

Öngyilkosságot kísérelt meg a volt piatraneami állomásfőnök, mert a törvényszék másfélévi börtönrre ítélte

Piatra-Neamti december 21. A neamti törvényszék 18 hónapi börtönrre és 736 ezer lej kártérítésre ítélte Piatra-Neamti volt állomásfőnökét. Victor Bartout. Bartout a tárgyalásról kijövet öngyilkosságot akart elkövetni, de megakadályozták tettének végrehajtásában.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. székhelye Cluj, Strada Barza L. Pop 18. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Kassa postai
plátó in n.
No. 224713/22

10. Telefon: 8
Zavonta 110,
avrs 600, egé
földre: Bavor
télvére 12, egé
detéscok díjaz
KELLET" az e
ősség egyetle
Clkkelak után
és megjelölé

Maniu fig

A badacsony
vonul vissza fa
zattal bucsuzik
a nyilatkozat k
valóban bucs
remetékédsne

Még emléks
Maniu Gyula
remetének. Csú
és gyógyíthat
volt akkor a
mindenki más
miniszterelnök
politikai élett
ki nem is egy
forgonia az or
nagyjam badac

Még akkorib
dacsónyi vissza
len környezetét
voltaképpen m
nak. Ez a rejt
késégtelenné t
máú nép legn
közélettel.

Nem így tö
mégis csak el
be. A kiránu
csak Vaidáv
konfliktusba
fordította szek
a második vis
szór is ma má
miért remetésk

Vaida vagy
konfliktusnak.
tánista nem v
Nem arról be
többé nem tér
lenti ki, hogy
egész párt az
sok port fel
Eppen ezért
esetre sem ha
nem fordul el
állott egy pill
All Badacson
várja az idej

Stelian Po

Stelian Po
egész sereg
be a liberális
kormánynak.
Mondanunk
pártban dilt
azonban külö
Stelian Pop
kapcsolatok j
berális kort
volt.

Most már
jai vannak a
És Tataresc
Ézért jött
mandi beszéd
pendített meg
Stelian Pop
hány tárcsa
adja, hanem

Es mi is v
lok elérésére,
Stelian Po
tikai nagyság
ban, akik a
miniszteri
az urakat, ak
tak el utjuk
bársonyoskó
A kisebbsé

er vele.
Stelian Po
most a lama
fejére.

Vajjon mi
vénnyel?

Vagy miér
gal, ami sok
az országnak
gkrek szórt
Ez az olcs
Es most jó
Tatarescu kö